

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32—, polletno
Din 16—, četrtletno Din 9—, ino-
zemstvo Din 64—,
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

LIST LUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000—, pol strani Din 1000—,
četrt strani Din 500—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250—, $\frac{1}{8}$ strani Din 125—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1—

V luči dejstev.

Bilo je v Dubravi pri Zavrču. To je obmejna vas med Slovenijo in Hrvatsko. V njej prebivajo poleg Hrvatov-Zagorcev tudi Slovenci. Preteklega meseca je bil tamkaj shod Mačkovcev. Prireditelji so pričakovali, da bo prišlo kakšnih 15.000 ljudi, pa jih je prišlo le kakšnih 2500. Mačkovski ribolov se torej ni posrečil. Slovencev je bilo malo število, zborovalci so bili po veliki večini s hrvatske strani. Torej prav za prav velik politični fiasko. Ne bi o tem potanje pisali, ako se bi ne bilo v Dubravi dogodilo nekaj, kar osvetljuje odnos političnega mačkovstva do slovenstva. Neka hiša v Dubravi, last Slovenca, je imela slovensko zastavo. Na zahtevo Mačkovcev iz Hrvatske je gospodar moral slovensko zastavo sneti, ker so mu grozili, da mu sicer vse v hiši razbijajo. In kako se takšne in slične grožnje izpolnjujejo, o tem bi znal dosti povedati mnogoteri sadovnjak in vinograd.

Mačkovci torej zahtevajo odstranitev slovenske zastave. Ali ni to značilno dejstvo, ki z bengalično lučjo razsvetljuje težnje političnega mačkovstva. Slovenska zastava ni smela kot enakopravna viseti poleg hrvatske zastave, morala se je pred njo umakniti. Ali ni s tem dobro označena politična podrejenost in manjvrednost slovenstva v celokupnem pokretu političnega mačkovstva? Slovensko ljudstvo se ne da ponizati do take uloge. Noče biti kakor uprežna živila, ki naj vleče voz, v katerem se vozijo gotovi politični kolovodje. Noče biti samo nosač, ki nosi material za zgradbo drugih. Svojo politično usodo hoče vzeti v svoje roke ter jo ustvarjati in urejati po svojih lastnih snovih brez tuje kuratele. To zahteva osnovna misel ideje o demokraciji (ljudo-vladi), ki o njej toliko govorijo mačkovski agitatorji med nami. To je tudi zahte-

va enakopravnosti v državi, v koje imenuje uveljavlja tudi pokret dr. Mačeka svoje zahteve o ureditvi države.

Ta podrejenost slovenstva v okvirju mačkovskega pokreta je tudi razlog za to, da se slovensko mačkovstvo ne more povzpeti do kakšnega resnega in stvarnega programa o ureditvi Slovenije in celokupne države. Saj tudi vrhovni voditelj mačkovstva doslej svojega programa ni opredelil. V novem glasilu hrvatskega pokreta, ki je nedavno začelo pod imenom »Hrvatski dnevnik« izhajati v Zagrebu, je izšel na uvodnem mestu članek dr. Vladimira Mačeka. V njem se poudarjajo nekatere splošne misli o pojmu političnega naroda, kakor ga je prakticirala Avstrija in Ogrska, in o nacionalizmu. Kar pa se tiče naše države in njene ureditve, ne podaja ta članek nobene programatične misli, marveč se omrejuje na splošno frazo o »narodni svobodi« in »socialni pravici«.

To brezprogramnost hoče slovensko mačkovstvo nadomestiti z gesli, vzetimi iz marksističnega slovarja. Takšno je zlasti geslo o »slovenskem kmečko-delavskem gibanju«. Dobro nam je ta fraza znana. Svoječas so jo na vsa usta razglasali po Sloveniji socialisti. Z njimi so kmalu začeli konkurirati bivši samostojni kmetijci! Sedaj krošnjarijo s tem gesлом okoli po nekaterih krajih Slovenije naši dični Mačkovci. Pa bodo dosegli isti uspeh, to se pravi, isti neuspeh, kakor je zadel marksistične socialiste in liberalne kmetijce. Naše ljudstvo je toliko izobraženo, da noče kot kalin nasesti na limanico praznih faz. Toliko je hkrati značajno, da odklanja vsako politično suženjstvo, naj mu ga nalaga ta ali druga stranka, marveč hoče biti gospodar na lastni zemlji.

se ne razumejo zemljoradniki in Davidovičevi demokrati. Vodja enega dela zemljoradnikov, znani agrarni levicar dr. Dragoljub Jovanovič, organizira skupino vseh sorodnih levicarskih elementov. V ta namen je imel že sestanke z zanim komunistom Pavlovičem in socijalistom Divcem. Na teh sestankih so sklepali, da bi ustanovili tudi pri nas po vzoru Francije in Španije »narodno fronto svobode«. — Na Hrvaškem je nastal razdor med bivšimi samostalnimi demokrati, ki so se pridružili Mačku. Dalmatinska skupina teh samostalcev je začela hoditi nekam svoja pota, kar povzroča med Hrvati zelo hudo kri.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijski Heimwehr se pripravlja na odpor. Mnogo preglavic dela novi dr. Schuschniggovi vladi oborožena organizacija Heimwehr, dasi je njen vodja knez Starhemberg izpadel iz vlade in dela kancler dr. Schuschnigg s polno paro na to, da bi prišlo do mirnega razpusta te organizacije. V zadnjem času je prestavil Starhemberg sedež Heimwehra iz Dunaja v Linz in se pripravlja na resen odpor proti razpustilnim nakanam avstrijske vlade.

Izdatri Nemčije za oboroževanje. Lansko leto so izdelali Nemci vojnega materijala za 200 milijard dinarjev.

Na Francoskem še nimajo nove vlade, pač pa delavske stavke. Pri zadnjih volitvah zmagovali socialist Leon Blum še vedno ni sestavil nove vlade, katero napovedujejo že od volitev. Blum vodi pogajanja z raznimi vodilnimi levicarji in ima največ preglavic z osebnostjo zunanjega ministra. Časopisje napoveduje, da bo Blumova vlada prevzela posle 7. junija. — V industrijski okolici Pariza je izbruhnila 28. V. v 16 tovarnah stavka. Gre za tovarne, ki izdelujejo letala in letalske motorje. Stavkarji zahtevajo višje mezde in 40urni delavni teden. Stavkarjem se je pridružilo mnogo delavcev. Vlada je v upravičeni bojazni, da se bo stavka razširila na vsa francoska industrijska središča. Policia trdi, da so štrajk zanetili komunistični rovarji. Dne 29. maja je stavkalo v Parizu in po francoskih industrijskih središčih blizu 100 tisoč delavcev.

Kako namerava Mussolini proslaviti zavojevalca Abesinije. Italijanski maršal Badoglio, ki je zavojeval Abesinijo, se bo vrnil v Rim 7. junija. Rim pripravlja maršalu sprejem, kakoršnega ne pomni zgodovina že skoro 2000 let ne, in so ga bili deležni edinole starorimski cesarji in zmagovali vojskovodje. Rimski cesar in

V NAŠI DRŽAVI.

Poljski zunanji minister je v sredini minulega tedna obiskal Belgrad. Poljski zunanji minister polkovnik Beck je na svojem obisku v Belgradu bil prisrčno sprejet od članov vlade, v avdijenci je bil pri knezu nam., imel je več posvetovanj z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom dr. Stojadinovičem ter je položil venec na grob pokojnega kralja in na spomenik neznanemu junaku. Njegov

obisk je veljal utrditvi prijateljskega razmerja med Poljsko in našo državo. Visoki gost je zapustil, zadovoljen z uspehi obiska, Belgrad 28. V.

Za Beckom obišče Belgrad Göring. Obisku poljskega zunanjega ministra Becka pripisujejo belgrajski politični krogi veliko važnost in razglasajo, da se bo podal v nekaj dneh v Belgrad pruski ministrski predsednik Göring, ki bo imel važne pogovore z vodilnimi politiki Jugoslavije. Po končanih konferencah se bo odpeljal Göring na kratek oddih v Dubrovnik, kjer ga bo že čakala njegova soproga.

Needinost v opoziciji. V takozv. »zdrženi opoziciji« raste razdor. Pred vsem

vojskovodja Tit je leta 70 p. Kr. končno zasedel Palestino in je bil porušen Jeruzalem. Kot spomin na osvojitev Jeruzalema je bil v Rimu pozidan Titov slavolok, ki je ohranjen do danes. Zmagovalca Tita je proslavil stari Rim po vrnitvi iz Palestine tako, kakor bo počastil Mussolini leta 1936 po Kr. Badoglia. Maršal bo jezdil na konju skozi Titov slavolok na rimski Kapitol, kjer bo izročil italijanskemu kralju znake abesinske cesarske moći. Ob tej priliki bo proglašena nova Italijanska ustava. Kralj Viktor Emanuel bo dobil naslov »Emanuel Veliki«.

Predsednik čehoslovaške republike dr. Beneš se bo podal 4. junija v Bučarešto, kjer se bo sestal z romunskim kraljem Karлом in našim knezom namestnikom Pavlom.

Madžarska in Nemčija. V Budimpešti se je mudiла nemška vojaška komisija, katero so tvorili: dva aktivna generala, dva polkovnika, dva majorja in več stotnikov generalnega štaba. Komisija je pripravila vojaško pogodbo med Madžarsko in Nemčijo, katero bo kmalu podpisal generaloberst in pruski ministrski predsednik Göring, ki se bo pripeljal med Madžare na politični lov.

Pomirjena Palestina. Poročali smo že o nemirih, ki so divjali po Sveti deželi med Judi in Arabci. Arabci so zahtevali, da morajo židje prenehati s priseljevanjem v Palestino, katero si lastijo arabska plemena. V spopade med Judi ter Arabci so posegli Angleži s policijo in vojaštvom, ki sta napravila red in je zavladal mir v Jeruzalemu in po celi Palestini 28. V. Med nemiri od 19. aprila do 28. maja sta bila ubita dva angleška vojaka in 17 ranjenih. Policistov je bilo ranjenih 7. Ubitih je bilo 25 Judov, 22 Arabcev in eden Dunajčan. Vseh ranjencev je zahtevala rabuka 332 in med temi je precej takih, ki si ne bodo več opomogli. Aretiranih je bilo 979 Arabcev in 275 Judov.

Abesinski cesar v Gibraltarju — ras Nasibu na francoskih tleh. Na angleški križarki je prispel v Gibraltar abesinski neguš in se je nastanil s spremstvom v hotelu. Sprejel ga je samo zastopnik gibralatarskega angleškega guvernerja in je odpadel uradni sprejem. V francosko lučko Marsej se je pripeljal ras Nasibu, ki je poveljeval abesinskim četam na južnem bojišču proti italijanskemu generalu Graziani. Nasibu je izjavil, da se je natopil v Francijo radi zdravja.

proslavijo spomin bratov Radičev. Prav je, da hrvatski kmetje proslavljajo Radičev spomin. Ni pa prav, da se to zgodi popolnoma brez vsakega ozira na Boga. Saj je sam pokojni Radič proglašal geslo: »Vera v Boga in seljačka sloga.« Zakaj ne bi smel hrvatski kmet dvigniti svojega duha k Bogu ter pomoliti za dušni mir pokojnih Radičev in pa za božji blagoslov hrvatskemu kmetu?! Zakaj ne bi smel hrvatski kmet na svoj »kmetski praznik« v cerkev? Z zgoraj navedenimi navodili se je vodstvo »Seljačke sloge«, prosvetne organizacije hrvatskega kmetskega gibanja, pokazalo v značilni luči. Ali je treba za hrvatskega kmeta, ki je vendar katališki, pripeljati v slogu, ki je sedaj običajen v Rusiji ter se uvaja v narodno-socijalistični Nemčiji? Da bi to bilo pristno hrvatsko, je težko misliti. Pomisliti pa je tudi treba, da se letos 11. junija obhaja visoki katoliški praznik presv. Rešnjega Telesa.

Po boljševiškem vzoru. Divjanje boljševiških brezbožnikov zoper Boga in cerkev dobiva vedno več posnemalcev po svetu. Kar so uganjali komunisti v Rusiji, so posnemali in posnemajo njihovi simboli v Mehiki in Španiji. Niso hoteli zaostati tudi komunisti na Čehoslovaškem, marveč so se požurili, da bi podali svetu dokaz, kako tudi oni sovražijo Boga in vero. Priliko za to jim je nudil obisk škofa. Bilo je nedavno v okolici mesta Iglove na Moravskem. Škof iz Kralj. Grada dr. Picha je bil tamkaj na birmanskem potovanju. Ponoči so komunisti v vaški cerkvi razbili vse šipe, prevrnili in poškodovali vse kipe in podobe, raztrgali mašne knjige in mašna opravila, onesnažili na nedopovedno grdu način notranjost cerkve, pod oltarni prt pa so položili naboje smodnika, ki mu je bila pritrje in vžigalna vrvica. Brezbožni boljševizem se toraj, kakor spriče navedeni slučaj, ne ustavi pred meji nobene države in nobenega naroda.

Papežev 80. rojstni dan. Na binkoštno nedeljo, 31. maja, je slavil sedaj vladajoči papež Pij XI. svoj 80. rojstni dan. Ta važni življenjski jubilej se je v naši škofiji in širom sveta, kjer bivajo katoličani, proslavil s cerkvenimi slovesnostmi in izvencerkvenimi prireditvami. Naše ljudstvo, ki je po duhu, srcu in življenju katoliško, je ta dan izreklo Bogu zahvalo, da je dal svojemu namestniku na zemlji doseči tako visoko število let ter da je po njem podelil svetu toliko duhovnih vrednot in moralnih dobrin. Z iskreno zahvalo naš narod združuje srčno prošnjo, naj Bog sv. Očeta še dolgo ohrani v zdravju, ga podpira s svojo milostjo ter obilno blagosloviti njegovo delovanje v prid cerkve in vsega sveta. Čim drznejše se dviga mnogoglavi zmaj boljševizma, marksizma, framsanstva in svobodomiselnosti proti Kristusovemu namestniku in Kristusovi cerkvi, tem bolj se moramo katoličani zbirati v strnjeneh vrstah okoli sv. Očeta. Pod njegovim vodstvom se moramo in hočemo bojevati zoper zle sile teme, ki pretijo s pogonom ne samo katoliški cerkvi, marveč tudi vsemu človeštvu in njegovi kulturi. Sv. Peter je namreč v svojih naslednikih ne samo neomajna podlaga katoliški cerkvi, marveč tudi najtrdnejša zaslomba pravi kulturi in prosveti in resničnemu napredku človeštva, tako pestro razdeljenega v številne narode in države.

Zakaj brez Boga? Hrvatsko prosvetno društvo »Seljačka sloga« je proglašilo dan 11. junija, rojstni dan pokojnih bratov Radičev, Antona in Štefana, kot kmetski praznik. Za obhajanje tega praznika je izdal ta-le navodila: Dne 11. junija morajo vsi hrvatski kmetje s svojimi ženami in otroki pričakovati solnčni vzhod zunaj v prirodi, na travniku, livadi, pa-

niku, v sadovnjaku ali na vrtu. V rokah morajo držati sveže poljsko cvetje. Ob solnčnem vzhodu morajo za 2 minuti obmolkniti ter premisljevati, kaj pomenita brata Radiča za hrvatske kmete in kaj je treba storiti za napredek seljačkega gibanja. Ob 8. uri predpoldne se vrši skupni zajtrk. Uporabiti se sme samo domača hrana, ne pa taka, ki se kupi v trgovini. Pred zajtrkom razloži hišni gospodar ali kak drug član rodbine, na kaj so mislili ob solnčnem vzhodu. Ob 2. uri popoldne se zberejo vsi vaščani v kakšnem sadovnjaku ali vrtu ter z razgovorom in pesmijo

klanca med Falo in Selnicu. Močno narasla Drava je butnila čoln ob štor. Radi sunka je zgubil Breznik ravnotežje, padel je v vodo in valovi so ga odnesli. Popoldne po nesreči je prišlo obvestilo, da je v Bobovcih pri Ptaju Drava že naplavila smrtno ponesrečenega dečka.

Za las ušla smrt. 29. V. na večer je priplul iz Št. Lovrenca na Pohorju proti Bresterinci splav s petimi splavarji. Radi teme so hoteli pristati. Trije so srečno skočili na kopno ter vlekli splav za vrv, da bi ga privezali, dva sta ostala na flosu. Narasla Drava je splav iztrgala in šla z njim proti Mariboru. Dva možakarja sta vendarle imela toliko moći, da sta srečno privozila do Maribora mimo Pristana in klicala na pomaganje. Klice so čuli flosarji, ki so prenočevali na splavih, privenzanih ob Pristanu. Koj so skočili v čolne in odveslali za tovarišema, ki sta bila v največji nevarnosti. Dohiteli so splav tik Št. Petra. Tok Drave je že bil splav obrnil povprek in bi bil gotovo treščil ob koncu dupleškega mosta in se razbil. Pogumni flosarji reševalci so poskakali iz čolnov na pobegli splav, ga naravnali v pravo smer in ga pripeljali k bregu. Rešitev je prišla v zadnjem xrenutku.

Nesreča mladega kolesarja. Nedaleč od Tezna pri Mariboru se je zaletel v temi

Osebne vesti

Ban dr. M. Natlačen je zadnje dni obiskal uradno sreze: Prevalje, Slovenjgradec in Gornjograd.

Nesreča.

Drava odtrgala brod — brodar utonil. Med Jelovcem pri Kamnici in Bistrico obratuje preko Drave, ki je bila usodnega dne 28. V. zelo visoka radi deževja, brod za prevoz oseb. Dne 28. V. predpoldne se je hotelo iz bistriske strani prepeljati več oseb. Brodar Jožef Čaplja se je podal s čolnom, ki je bil pritrjen na železno vrv, preko narasle Drave. Na sredini se je pretrgala vsled pritiska vode železna vrv. Brodarja je vrglo iz čolna v vodo in brod so odnesli valovi. Brodar Čaplja je utonil.

Štirinajstletni posestnikov sin utonil. Dne 29. V. sta privezala 14letni posestnikov sin Franc Breznik in 15letni pastir Ivan Štafer čoln na verigo in sta se gugala v njem na Dravi blizu Šturmovega

15 letni Alojzij Walzer, sin brzjavnega delavca, s kolesom v kmečki voz tako močno, da je bil prepeljan s pretresenimi možgani v mariborsko bolnico.

Nesreča božjastnika. 29 letni Franc Sláček od Sv. Antona v Slov. goricah je v Mariboru v božjastnem napadu tako hudo padel na trda tla, da so ga spravili v bolnico s prebito lobanjo.

Vsled zadnjih naliivov je Pesnica hudo oblatila travnike in njive od Sv. Andraža v Slov. goricah do izliva v Dravo.

Nesreča posestniškega sina. V mlinu je razmesaril stroj levo roko 25 letnemu Janezu Kostanjevcu, posestniškemu sinu v Bukovcih pri Ptaju.

Voz in voznik padla v Dravo. Med Borlom in Zavrčem pod Ptujem se je zgodila 28. maja zvečer na ozkem mestu ceste ob Dravi nesreča. Tovornem avtomobilu, katerega je šofiral Pavel Kovačič iz Viničice, je pripeljal nasproti enovprežni voz. Konj se je splašil avtomobila, skočil na stran in že sta bila v Dravi voz in voznik. Ker je bil konj vprežen, ni mogel plavati in je utonil. Voznik se je rešil s plavanjem.

Nesreča s kosilnim strojem. V Črni vasi na Barju pri Ljubljani je kosil na Vidmarjevem posestvu gospodar seno s kosilnim strojem. Na travniku se je igral Vidmarjev dveletni sinko, katerega oče v visoki travi ni videl. Otrok je zašel pred stroj, ki mu je eno ročico odrezal, drugo pa precej pohabil.

Požar na Gorenjskem. Krog ene ure ponoči je nastal požar v gospodarskem poslopu posestnika Franca Jeriča pri Komendi na Gorenjskem. Požar je v kratkem času upepelil gospodarsko poslopje z večjo zalogo sena in slame. Zgorelo je tudi mnogo gospodarskega orodja in vozov. Komisija je škodo ocenila na 25.000 Din, ki je le delno krita z zavarovalnino. Bila je nevarnost, da se požar razširi tudi na Jeričeve hiši.

Štiri poslopja zgorela vsled udara strele. Dne 28. maja popoldne je udarila med nevihto strela v Šmartnem pri Kamniku v hiši posestnikov Janeza Ulčarja in Martina Laznika. S hišama sta zgoreli tudi obe gospodarski poslopji. Obe veččlanski družini sta hudo prizadeti, ker je zavarovalnina majhna.

Železniški delavec ob obe nogi v stopalu. Na postaji Lesce na Gorenjskem je padel Franc Musar, 35 letni železniški delavec, pod kolesa vlaka, ki so mu tako poškodovala noge, da so mu morali v bolnici odrediti obe stopali.

31 otrok utonilo. Pri Polabskih Brdih ne daleč od Rakovice pri Brnu se je zgodila 26. maja ena največjih nesreč v zadnjem času. Krog 100 otrok tretjega, četrtega in petega razreda je napravilo s svojimi učitelji majniški izlet. Morali so se prepeljati z brodom preko narasle reke. Otroci so bili na treh lojterskih vozih. Prvi in drugi voz je brod srečno pripeljal preko 15–20 m široke in 8 m globoke reke. Tretji voz je radi otroške nepazljivosti zdrknil z broda v vodo z deco vred. Odigravali so se grozni prizori. Učitelji so se pognali v vodo in rešili, kolikor so mogli. Brodnik je tudi skočil v reko, da bi reševal, a je utonil. V valovih reke Dyj je našlo smrt 22 deklic in 9 fantkov.

Razne novice

80letnico bo slavila mariborska gasilska četa. Leta 1856 j^a bila namreč v Mariboru ustanovljena »reševalna četa«, ki pa je imela takrat nalogu paziti na imovino meščanov, ki so jo reševali iz gorečih hiš. Ta četa, ki je bila sestavljena iz prostovoljcev, je bila nekaka predhodnica gasilske čete, ki se je deset let po ustanovitvi preosnovala v gasilsko društvo.

Neznanec umrl vsled onemoglosti. Nad dvorišču cmureškega grada ob severni meji je od onemoglosti umrl neznan moški, ki ni imel pri sebi nobenih listin. Pokopali so ga pri Mariji Snežni.

Naplavljeni truplo neznanega utopljenca. V Radni v bližini Sevnice je naplavila Sava truplo krog 35 let starega in neznanega moškega, ki je bilo nad en mesec v vodi.

Sprejem v kn.-šk. zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano. Na zavodski gimnaziji se bodo vršili sprejemni izpit dne 22. in 23. junija. Pripravijo se samo oni, ki so se rodili v letih 1923 do 1926 in ki nameravajo potem prositi za sprejem v zavod. Za sprejemni izpit je treba do 18. junija poslati prijavo. Istočasno lahko prosijo tekom meseca julija za sprejem v 2., 3. in 4. razred dijaki z drugih klasičnih gimnazij.

Odišel je od staršev meseca marca tega leta 15letni fant. Prosi se, kdo bi kaj vedel o njem, naj blagovoli poročati na orožniško postajo v Rogaško Slatino.

Za Slomškovo kapelico. Med glavne priprave, za lepe Slomškove praznike spada tudi urejanje Slomškovega groba. Kapelo nad grobom je treba poslikati, oltar, ki je v teku let obledel, zopet popraviti, nova okna so nujno potrebna in vrata, da ne bo kapela odprta vsem vremenskim neprilikam. Stolp je tudi še brez zvonov, električno razsvetljavo moramo vpeljati. Vstopna popravila se že sedaj vršijo in Slomškove družina zato iskreno prosi vse častitelje Slomška, da prispevajo v namen Slomškove kapele. Vse dobrotnike, ki bodo v ta namen darovali 100 Din skupno ali v obrokih, bomo vpisali posebno knjigo, katero bomo hranili v trajnih spomin v Slomškovi kapeli. Prispevke sprejema: Slomškova družina v Mariboru, Koroška cesta 5.

Cirilova knjigarna v Mariboru priporoča novosti: Lang Hugo: Katechismus für den Sonntag, 53 Kurzpredigten für alle Sonntage des Jahres, broš. Din 37.80. — Dillersberger Josef Der neue Gott, ein biblisch-theologischer Versuch über den Epheserbrief, broš. Din 63.— Haugg: Die Rosenkranzeimnisse, für Lesung und Predigt, kart. Din 47.— Haugg Seele Mariens, eine Deutung ihrer Seelentiefe in sieben Predigten, kart. Din 37.— Oberhammer: Vertrauet auf die Gottesmutter, ver. Din 60.— Trefzger: Wir fragen die Kirche kart. Din 28.— Lippert Peter: Der Mensch Job redet mit Gott, vez. v polusnje Din 81.25.— Wirtz: Paulus im Umbruch der Zeit, kart. Din 60.— Kalan: Die Welt für Christus, im Einvernehmen mit der Leitung der Christk.

Poljski zunanjji minister Beck je obiskal v minulem tednu Belgrad.

nigskongresse, kart. Din 47.— — Haibach: Neue Exhorten, tür Haupt-, Bürger- und Mittelschulen, kart. Din 55.—

Cirilova knjigarna v Mariboru nudi naslednja dela: Petančič: Naša apostola, farna igra pod milim nebom, broš. Din 10.— — Ahčin: Boljševiška mladina, broš. Din 3.— — Gosar: Kolektivizem, broš. Din 16.— — Veselite se, broš. Din 5.— vez. Din 10.— — Pregelj: Osnovne črte iz književne teorije, broš. Din 24.— — Novak Vilko: Izbor prekmurske književnosti, broš. Din 12.— vez. Din 24.— — Koblar: Josip Jurčič, deseti brat, broš. Din 24.— vez. Din 34.— — Brumen Vinko: Blaže in Nežica, kulturnopedagoški pomen Slomšekovega dela, broš. Din 24.— — Piskernik: Slovarček slovenskega in nemškega jezika s slovniškimi podatki za Slovence, broš. Din 20.— vez. Din 30.— — Katoliška akcija, referati na tečaju KA za duhovnike, broš. Din 14.— — Rakuša: Slovarček okrajšav slovenske stenografije, broš. Din 6.— — Vozni red »Express«, Din 10.— — Mali žepni vozni red, Din 2.—

30letni Leon Degrell je dosegel pri zadnjih volitvah kot vodja katoliške desničarske stranke »Rex« pri prvem naskoku 21 mandatov.

Nadaljna regulacijska dela na Savinji pri Celju je izdražbela mariborska stavbena tvrdka Ubald Nassimbeni. Od treh ponudnikov je bil Nassimbeni najcenejši ponudnik. Proračun znaša 2,474.010.80 Din, tvrdka je izdražbala dela za 2,053.429 Din, toraj za 420.581 Din ali za 17% cenješ. Ko bo licitacijo potrdilo gradbeno ministrstvo, bodo z regulacijo nadaljevali.

Obžalovanja vredni slučaji.

Velik vлом v Mariboru. V noči 27. maja je obiskal še neodkrit in s krajevnimi razmerami dobro znan vlomilec poslovne prostore Zadružne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Z dobro ponarejenimi ključi je odprl blagajno in odnesel iz nje 77.130 Din v tisočakih, stotakah in v drobižu. Vlomilec ni zapustil nobenih odtisov. Policia je s polno paro na delu, da izsledi zločinka, ki se je precej na debelo založil z denarjem.

Dva v Dravo. Iz Drave so potegnili pri Mariboru truplo 10 letne služkinje Neže Kostrevšek. Skočila je v Dravo skupaj z 28 letnim posestniškim sinom Francem Ki-

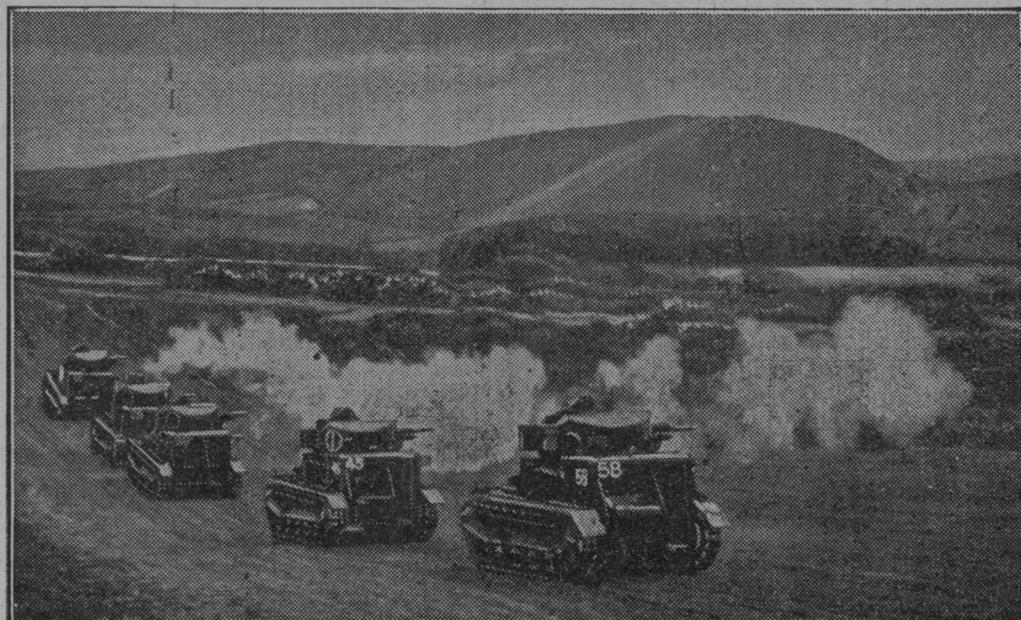
Dr. E. Beneš je slavil te dni svoj 52letni rojstni dan in sicer prvič kot predsednik Čehoslovaške.

kelj na Janeževskem vrhu. Truplo Kiklja še Drava ni naplavila.

Aretacija vlomilske družbe. Orožniki iz Loč in Poljčan so zaprli vlomilsko družbo, ki je imela svoj sedež pri posestniku Jožefu Habjanu v Cerju nad Poljčan-

Letos bo minulo 350 let, kar je bilo ustanovljeno vseučilišče v Gradcu.

Angleški tanki pri ostrem streljanju v cilj.

mi. Vodja vломilcev in tatov je bil 21-letni delavec Jožef Vengust. Pomagača sta bila Habjanova sinova. Družbo, ki je skupno izvršila 20 vломov, so izročili orožniki v zapore v Konjicah. Značilno za sedajne čase je, da je Habjan posestnik 30 oralov zemlje.

Še zagonetna zadeva s poškodovanim utopljencem. Na jez papirnice v Sladkem vrhu ob severni meji je prinesla Mura truplo 35—52 let starega moškega, ki mora biti od nekod iz Avstrije. Komisija je ugotovila na truplu občutne poškodbe in gre za roparski ali politični umor. Oblast je uvedla poizvedbe.

Uspešen lov na vlonilca. Ivan Brumec, čevljarski mojster iz Klopca pri Slovenski Bistrici, je slišal v svojem stanovanju poleg delavnice ropot. Ko je šel pogledat, je ravno zapazil, kako je skočil moški skozi okno, sedel na kolo in se spustil v beg. Na pomoč poklicani sosedi so se lotili z vso vnemo zasledovanja in so imeli kmalu nepoštenega begunca v rokah ter so ga predali orožniku. Imel je pri sebi celotno vlonilsko orodje, dve zlati uri, poročne prstane in 650 Din. Izpovedal je, da se piše Franc Babulč in stane v Studencih pri Mariboru. Omenjeno ime si je gotovo izmisnil, a bo že pravega dognala preiskava.

Roparski napad na kmečko hišo. V četrtek 28. V. so vdrli pozno zvečer našemljeni moški v Mestnem vrhu pri Ptaju v hišo posestnika M. Drevenšeka. Z revolverji in noži so zahtevali od domačih denar. Prestrašeni kmečki ljudje so izročili tolovajem par sto dinarjev, a ti so se lotili hišne preiskave. Pobrali so obleke in perila za 2000 Din in so zginili v temo.

Težko poškodovan hlapac. V celjsko bolnico so spravili 23 letnega Jožefa Žolgerja, hlapca. Trije posestniški sinovi od Sv. Miklavža pri Šmarju so ga napadli s koli in mu prebili lobano.

Napad s smrtnim izidom. S poškodbami po celem telesu je bil prepeljan v celjsko bolnico Karl Drolc, 63 letni posestnik iz Čače vasi pri Rog. Slatini. Na lastnem stanovanju je bil napaden od dveh posest-

niških sinov iz Kostrivnice. Hudo poškodovan je podlegel poškodbam v celjski bolnici 26. maja.

Izreden način sleparije s hranilimi knjižicami. Jožef Grašek, lastnik pisarne za prodajo in nakup posestev v Ljubljani, se je posluževal izrednega načina sleparij s hranilimi knjižicami, katere je kupoval po svojih posredovalcih po Kočevskem in Dolenjskem. V nasprotju z drugimi nakupovalci je obljudil za knjižice 100% z odplačevanjem v dolgoročnih obrokih. Koj pa nakupu je knjižice prodajal za polovično in še celo večjo izgubo. Od izkupička je plačal del obrokov prvotnemu lastniku in nagrado mešetaru. Ostalo je vtaknil v svoj žep, ne ozira je na nadaljnje odplačilo obljudljenih obrokov. Dosedanji potek preiskave je dognal, da je zaprti Grašek zasluzil velike svote, za katere je na premeten način ogoljufal vlagatelje.

PRI MOTNJAH V PREBAVI, NAPIHNJENOSTI, VZPEHANJU IN ZGAGI, povzočeni po trdi stolici, je najbolj vzeti zvečer pol čaše naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice in zjutraj na tešč želodec isto količino. Prava

FRANZ-JOSEFOVA

voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

Požigalčeva roka. V Bruhanji vasi na Kranjskem je podtaknil požigalec 19. V. pri posestniku Alojziju Babiču požar. Ogenj je uničil Francu Klincu hišo, dva hleva, kaščo in škedenj; Antonu Drobniču hlev in Alojziju Babiču kaščo. Dne 26. maja, en teden pozneje kot prvič, je neznanec zanetil ogenj na hlevu pri istem posestniku kot prvič. Zgorela sta dva hleva in hiša Jožeta Severja. Tri ure pozneje, ko je bilo vse pogašeno, je bil v plamenih škedenj Alojzija Babiča. Pri prvem in drugem podtaknjem požaru je uspešno domačinom in gasilcem, da so ogenjomejili in so rešili 36 številki broječo vas

pred popolnim uppeljenjem. Škoda znaša 130.000 Din, zavarovalnina 35.000 Din.

Za las ušel smrti. Dne 26. maja se je vračal g. Jakob Jan, župan v Gorjah na Gorenjskem, s komisijo s svojim tajnikom proti domu. Oddana sta bila nanj iz vojaške puške dva strela, od katerih ga je eden zadel tako, da mu je šla krogla zgoraj na hrbtnu skozi telo, ne da bi ga bila nevarno ranila.

Vlonilsko družbo so zaprli v Ljubljani. 12 članska vlonilska družba je bila aretrirana v Ljubljani. Prijete vlonilce, ki so uganjali svoj posel po Kočevskem in Dolenjskem, je vodil Janez Kunstek, trgovski potnik iz Rihpovca pri Trebnjem.

Povsod tolovajske tolpe. Tako kakor je sedaj, pa že ni bilo dolgo v Sloveniji. Povsod požigi, napadi, pretepi in kar cele tolovajske tolpe vlamljajo in kradejo vse, kar jim pride pod roke. Po Beli Krajinji je bila v zadnjem času na delu s puškami oborožena ciganska banda, ki je kradla vse, na kar je naletela. Cigane so prijeli orožniki v Uršnih selih in so jih izročili sodišču.

Uboj žene. V Breškem pri Št. Janžu na Dolenjskem sta se prepirala malodane dnevno zakonca Gracar. Te dni pa je Anton Gracar med kregom pograbil topi predmet in je z njim s tako silo lopnil ženo po glavi, da je podlegla poškodbi.

Priznanje umora. Lani 27. februarja je izginila z doma in se ni več vrnila 58 letna Marija Penkova iz Podrečja pri Domžalah na Kranjskem. Šele junija so našli njen truplo v tolminu Rače v Podrečju. Truplo je bilo privezano z vrvjo na 2 m dolg kol in obtezeno s težkim kamnom. Pod sumom umora sta bila predana v preiskovalni zapor 37 letni Janez Pirc, oženjen klobučarski pomočnik in 28 letni Franc Hribar, posestnik in mizar na Podrečju. Oba aretriranca sta skrajna tajila krivdo. Prvi je priznal v zaporu Hribar z besedami: »Umoril sem Marijo Penkovo, a nisem glavni krivec. Pirc je zadavil Penkovo, jaz sem samo pomagal pri nadalnjem.« Penkova je bila Hribarju v nadleži, ker je bila vknjena z vžitkom na njegovem za 30.000 Din.

Prvi italijanski gospodarski ukrep glede Abesinije.

Prvi gospodar. ukrep Italijanov v zasedeni Abesiniji se tiče zamejnjave abesinskih tolarjev z italijanskimi lirami. V Abesiniji je krožilo krog 30 milijonov srebrnih Marije Terezije tolarjev, ki so bili vredni po teži srebra po 30 italijanskih lir vsak. Na ta način lahko rečemo, da je bilo v Abesiniji okrog za 1 milijardo lir srebrnega denarja. Maršal podkralj Badoglio je takoj po zasedbi Addis Abebe izdal uredbo, po kateri ima srebrni tolar protivrednost 6 italijanskih lir. Po tečaju so se zdaj tudi srebrni tolarji pobrali in zamenjali z italijanskimi lirami v papirju in v

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Saj so ga zaprli.«

»Figo! Orožniki so vse preiskali, našli pa niso ničesar. K družini v taborišče ga tudi ni več bilo. Pred tremi dnevi se je vsa tropa pobrala in je oddajdrala bogve kam. Kako jih bo dekle našlo?«

»Papapa, cigani so kakor psi in se vedno najdejo.«

»Ti sicer nisi cigan, najdeš pa le tudi zmeraj tja, kjer so delo že opravili in k malu južini sedajo.«

»Haha, že veš, kdaj in kje se midva srečujeva.«

Gospodinja je pobešala glavo in je napol zase dejala:

»Moj Bog, ko bi le vedela, kam s tujim človekom!«

»Jaz vem to,« se je oglasila Jerca. »Nana, poslušaj me! Poglej, lansko zimo ti je vzel Bog hčerkko, Reziko! Tako lepo je umrla, da ne smeš več žalovati po njej. Zdi se mi, da jo je Bog zato vzel, da bi to tuje dekle imelo kje biti.«

Tedaj je zavpila gospodinja:

»Za božjo voljo, Jerca, kaj pa govoriš? Pa vendar ne misliš, da bom ciganico vzela za svojo!«

2 »Za svojo ne, ampak za deklo jo lahko vzameš. To sem ti že rekla.«

»Ko imamo že štiri.«

»In tri hlapce,« se je vtaknil Miha zraven.

»In še ujca takega, ki se povsodi čohlje, kjer ga ne srbi!« mu je zabrusila Jerca. »Sicer pa menim, kjer jih je že toliko, bo tudi ta še imela kaj prijeti in kaj pojesti.«

»Kaj pa zna taka ciganica na kmetih prijeti?« je godrnjal Miha. »Saj še srpa v roki ni imela.«

»Ti tudi niso s koso prišel na svet. Mlad človek se kmalu navadi.«

»Cigan se ničesar ne navadi.«

»Kaj pa ti znaš? Polne sklede pa polne litre praznit, to znaš. Pa že vidim: jesti ji ne privočiš, revi.«

»Hudimana! Jesti sem še vsakemu privočil.«

»Zaradi tega, Jerca, ni kaj; jesti ji radi damo,« se je zopet gospodinja oglašila; »ampak ciganici imajo svoje grde navade in nikoli ne veš, kaj si namislijo. Človeku ni ljubo, s ciganico živeti pod eno streho.«

»Cigani so tudi ljujave. Če po človeško z njimi ravnaš, so še bolji ko kdo drug.«

»Če si se že tako zatelebala v to ciganko, pa jo vzemi ti k sebi,« je opomnil Miha.

»V nikogar se nisem zatelebala, ti —! Ampak vame se je marsikdo že zatelebal, pred tridesetimi,

kupljenem in zadolženem posestvu. Ko so predstavili oba obdolženca, sta valila krivdo eden na druga. Razprava bo razpisana junija.

Izpred sodišča.

Obsojen vломilec v vinogradno hišo državnega pravdnika. Mariborsko sodišče je prisodilo 26. maja 1 leto robije 23-letnemu Vinku Novak, brezposelnemu kječavničarskemu pomočniku iz Koračice. Novak je vломil v Sodincih v vinogradno hišo državnega pravdnika in je odnesel iz nje raznih predmetov za 2130 Din.

Obsojen radi pretepa. Lani 26. dec. je prišlo v Stopnem pri Makolah radi preobilne pijače med fanti do pretepa, v katerem je bil obklan po cellem telesu Leopold Cajnko. Dne 22. maja je bil v Mariboru kot glavni krivec obsojen na eno leto robije 29 letni delavec Simon Mesarič.

Slovenska Krajina.

Nalivi, toča in povodenj. Radi nalivov 27. in 28. maja je Mura tako narasla, da je prestopila bregove in je povzročila nepregledno veliko ško, de in opustošenja, ki se ne bodo dala tako nagle popraviti. Nesreča je najbolj udarila vasi: Dokležovje, Dolnja, Srednja in Gornja Bistrica, Krog, Ižakovce, Petešovce, Bemico in Kot. V Dokležovju je porušila povodenj pet hiš. Iz 80 hiš so morali ljudje zbežati, ker je obstajala nevarnost, da bi jih voda podrla in odnesla. Poplavljene so 20.000 do 30.000 oralov. Pri Dokležovju je odneslo valovje 20 m dolgi most in je tamkaj promet pretrgan. Voda je segala 3 m nad navadnim stanjem. Njive in travniki so za letos uničeni. Pri Murskem Središču je odnesla Mura velik kos obrežja in je ogrožena železniška proga. Povodenj je uničila vso divjačino na obsežnem poplavljenem ozemlju. Kmetje so obupani, ker jim je voda oblatila in odnesla, kar je še pustila toča. Velike škode niso mogli niti doslej približno preceniti.

Crenovci. Prejšnji teden je Mura prekoračila svoje bregove. Vse vasi ob Muri trpijo zelo veliko škodo. Mura je tekla kar po nekaterih vseh. Iz nižje ležečih hiš so se ljudje morali od-

seliti. Več hiš je bilo pod vodo. Nekatere je voda izpodjedla, da se rušijo. Trava je uničena in tudi poljski pridelki. Na njivah je voda stala veliko nad en meter višine. že od leta 1916 ni bilo tako velike vode. Ceste so razjedene. Pričakujemo, da bo davčna uprava odpisala prizadetim posestnikom zemljiški davek. Ni prizadeta samo naša fara, ampak vse vasi od Radgone do Lendave.

Crenovci. V torek in sredo dne 26. in 27. maja smo imeli našega prevzetenega škofa v svoji sredini. Sprejem je bil res lep. Naproti Prevzetenemu so šli konjeniki v starih prekmurskih nošah in kolesarji. Sprejem je bil pred župniščem. Zvečer je pevski zbor napravil podoknico g. škofu. Res so izvrstno zapeli, vsa čast pevcom, zlasti g. organistu Žižku, ki je v kratkem času dosegel take uspehe. Birmancev smo imeli 698.

Sv. Sebeščan. Tu je umrla Lendvai Franciška, ki je bila veliko let v Ameriki in si spravila lepo premoženje. Lotila se je je jetika in je v 54. letu starosti izdihnila svojo blago dušo. Si, nu in hčerki, našima naročnikoma, iskreno sožalje, rajni pa večni mir!

Beltinci. V sredo dne 27. maja je nadomestno umrl g. Erjavec, dimnikarski mojster. Našli so ga v potoku mrtvega. Vode je bilo le nekaj centimetrov. Najbrž ga je zadela kap.

Sobota. V nedeljo dne 24. maja smo imeli zelo lepo slovesnost. Prevzteni g. škof je prišel k našim salezijancem na svetek Marije Pomocnice. Sprejem je v dijaško Marijino družbo več novih članov. Ob desetih je imel slovesno pridigo. Po sv. maši se je razvila po našem mestu zelo lepa procesija. Sobota je bila v zastavah in cvetju. Okna so bila razsvetljena. Nesli so kip Marije Pomocnice. — Isti dan je Prevzteni tudi blagoslovil temeljni kamen za novi Delavski skri dom.

Most na Petanjcih. Pri preiskavi dna v svrhu gradnje opornih stebrov na Muri pri Petanjcih se je mislilo, da se nahaja na dnu trda skala, kamor bi se lahko položili betonski oporniki. Pri nadaljnem vrtanju pa so prišli nenadoma do velike votline in je skozi odprtino udarila mineralna voda ali slatina. Vprašanje je sedaj, kako se bo izvršilo delo pri gradnji opornih stebrov, ko ni trdega in skalnatega dna.

Regulacija Mure. Za proračunsko leto 1936–1937 je bila predvidena postavka 460.000 Din za notranjo Muro, to je za del od Petanjec do Murškega Središča na obeh bregovih Mure. Ta svolta pa je tako minimalna, da je še premalo zadostna za oba bregova, to je v Ižakovcih in v Bunčanah, kjer so potrebna najnajnejša regulacijska dela. Oblast bo morala radi sedanje poplave v maju svoto podvojiti ali potrojiti, da se doseže temeljita regulacija in zadostni ubogemu ljudstvu, kateremu je sedanja poplava velik del pridelkov uničila.

Slovenska krajina v politiki. Naše politične razmere so že itak znane širši javnosti. Vendra pa ne moremo zamolčati sedanega kroga ljudi, ki vidijo le sebe in svojo korist. Radi bi vedeli, kdo je merodajen za izvršitev ljudske volje pri nas. Mogoče tisti gospodje, ki so nekoč v vsemogočni JNS stranki uničevali in upropasčali mirne in pridne ljudi, odstavljali župane in posvojem krojili občinsko in narodnogospodarsko politiko Slovenske krajine? Ne. Odločna je naša beseda in damo prav našemu ljudstvu, ki se zbirava v vrstah JRZ in odklanja vsako demagogijo, še manj pa od »Gospodarske sleg«, ki je začela napadati in izlivati svoj gnjev na vse politične pripadnike bivše SLS. Naši ljudje so naši in ne pozabljajo krivic, zato se vsi taki gospodje lahko sami izbirajo in sebe postavljajo za vršilce svoje politike med štirimi stenami. Pripominjam to kot kronisti.

Svečina. V nedeljo, 14. junija, priredimo Slomškovo proslavo. Govori predpoldne v cerkvi in popoldne na prosvetni prireditvi predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec.

Konjice. Opozarjam na našo Slomškovo proslavo, ki bo v nedeljo, 7. junija, popoldne v Društveni dvorani. Govori g. dr. Josip Hohnjec.

Iraslovče. Praznik Vnebohoda Gospodovega je bil vesel in prijeten zlasti za našo dekliško Marijino družbo. Pri jutranji sv. maši je družba v lepem številu pristopila k skupnemu sv. obhajilu. Popoldne pa je ljubkemu dekliškemu sestanku, ki

štiridesetimi leti: o tem pripoveduj; boš tudi ti kaj vedel povedati!«

»Če je bilo toliko telebanov za tabo, kako pa, da si samica ostala?«

»Hehe, ker so dedci šlevasti, ker nobenega marala nisem, ker me je veselilo, če sem jih pod nosom obrisala, ker nikoli nisem imela poželenja, da bi tako pokoro vlačila vse življenje za sabo. Vsak dan hvalim Boga, da me je obvaroval deda in tako rešil hudega.«

»Dedci pa Boga hvalijo, da niso na taki bodeči neži obviseli.«

»Bodeča neža je še zmeraj bolja kakor kak ušivec.«

»Na vsak način bo prav, da pojde ciganica k tebi. Le kar vzemi jo, se ti vsaj ne bo treba tako sami po svetu potepati!«

»Kaj se potepljem! Pošteno si služim svoj kruh in se ne smolim drugim okoli sklede kakor Peter ali Pavel... Sicer pa ti pri tem nimaš besede. Odločila bo Nana.«

»Jerca, pravzaprav ima Miha prav,« je dejala gospodinja. »Zakaj je ti ne bi vzela k sebi?«

»Ko bi mogla, bi jo rada. Toda jaz nimam doma, ampak le kamričo pri Vodebu, in da z Vodebom ni dobro hruške obirati, to tudi veš. Pa tudi dela nimam za njo. S seboj bi jo moralna jemati in na takih potih bi se ji še bogve kaj pripetilo. Priti mora v dobro

krščansko hišo, kjer bo imela lep zgled, da bo kaj pravega iz nje.«

»Saj so še druge take hiše.«

»Take na Bistrici ni, kakor je vaša. Kdor je od Boga dosti prejel, ta je Bogu tudi več dolžen kakor tisti, ki ni toliko prejel. Prav k vam pa jo je Bog pripeljal v hišo.«

»Ne, ne, ne Bog, ti si jo pripeljala.«

»V kapelici sem jo našla, kapelica pa je vaša.«

»Kako domačo revo bi pač rada vzela, ampak ciganico: ne, ne!... Kaj bi ljudje rekli, če bi ciganico vzela v hišo?«

»Kaj pa bo Bog rekel, če revo naženeš? Nana, to ti ne bodi mar, kaj nekaj jezikastih čenč poreče! To ti bodi mar, kaj poreče Bog na sodni dan: Lačen sem bil in nasilita si me; žejen sem bil in odjejala si me; gol sem bil in oblekla si me; tuj sem bil in pod streho si me vzela — in tako dalje!«

»Jerca, Jerca, ti si strašna ženska!« je zahreščala gospodinja. »Denarja ji bom dala, ciganici, oblekla jo bom, nedelno in še pražnjo obleko Rezokino ji bom dala — toda to ti mora biti dovolj.«

»Kaj ji bo denar, kaj obleka, če pa nima kje biti!«

»Zlat ključ vsake duri odpre,« se je oglasil Miha.

»Prazen klas pa pokonci stoji, da; in votla buča zmerom po vrhu plava.«

»Jerca, saj jaz nimam zadnje besede,« se je sku-

obilki državnih bonov ali asignatov. Potemtakem je bila Italija dala za 30 milijonov srebrnikov vsega skupaj 180 milijonov lir papirnatih državnih bonov in je za to dejansko dobila srebrne vrednosti v iznosu ene milijarde lir. To je bil prvi gospodar ukrep, ki se tiče Abesinije.

—
Odkritja Italijanov v Addis Abebi.

Italijani so zelo pridno na delu v abesinski prestolici Addis Abebi. Spravili so v obrat tvorilico za izdelovanje nabojev, katero je opremil neguš z angleškimi stroji pod vodstvom francoskih strokovnjakov, a jo je opustil, ker je gotove patronne cenejše uvažal iz inozemstva. Ta tvorilica je stala svojcas 4

se je vršil v sobi cerkvene hiše, prisostvovalo lepo število deklet. Po odpetju Marijine pesmi in prednašanju deklamacij se je vršila proslava Slomšekova, pri kateri je družbeni voditelj g. župnik Atelšek v lepem govoru orisal življenje tega velikega služabnika božjega kot vzornika krščan-

Sirite „Slov. gospodarja“!

ske mladine. Veseli in zadovoljne smo se odzvale klicu, da tudi braslovška dekleta pohitimo na lepe Slomšekove dneve v Maribor.

Slomšekovi prazniki v Mariboru.

Naši voditelji bodo z narodom!

Med prijavljenci za Slomšekove praznike je bil prvi, ki je s posebnim veseljem sporočil svojo udeležbo, naš najodličnejši slovenski nadškof in knez gospod Anton Bonaventura Jeglič. On, ki je vse življenje vodil naš narod po Slomšekovih stopinjah, kljub težavam oddaljenosti hoče biti z narodom pri tej veliki skupni molitvi. Njegova vzvišena požrtvovalnost naj bo vzgled vsem drugim!

Z enakim veseljem se je odzval vabilu našega vladike tudi ljubljanski knezoškof g. dr. Gregor Rožman. Ve, da bo prišel med svoje, ve, da je s tem izpolnil željo Lavantincev, pa tudi svojih škofjanov, ko bo s svojo krepko možato besedo dvignil srca naših mož in fantov, da bo njihova molitev goreča!

Iz obeh škofij se bodo zbrali tudi mnogi cerkveni dostojanstveniki in duhovniki, saj so slovenski duhovniki vedno s svojim narodom, sedaj pa so postali nositelji tudi tega narodovega hrepenenja, poveličanja Slomšeka.

Gotovo se bodo vsi razveselili sporočila, ki ga s tem objavljam, da je naš narodni voditelj g. dr. Anton Korošec obljudil ne le svojo udeležbo, ampak tudi to, da bode radevolje v imenu naroda izročili njegove pismene prošnje lavantskemu vladiku gospodu knezoškofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču kot zastopniku svete Cerkve. Z njim pride k nam takrat tudi minister g. dr. Miha Krek. Gospod ban dravske novine dr. M. Natlačen je pri svojem zadnjem obisku v Mariboru na povabilo posebne depucacije radevolje ustregel vabilu, da tedaj zopet pride v Maribor. Naš mariborski rojak gospod pomočnik bana dr. Stanko M-ječen spremila s posebno pozornostjo delo Slomšekove družine in bo na teh praznikih z nami doma. Svojo udeležbo prijavljajo posamezni narodni poslan-

ci, člani banovinske sveta, posebno še tudi župani slovenskih občin in cerkveni ključarji. Posebno pa upamo na uspehe Slomšekovih praznikov, ker pride v Maribor tudi slovensko učiteljstvo, da bo tukaj z narodom črpal iz bogate zakladnice vrgozum načel Slomšekovega duha. Cvet naroda, naša akademika in srednješolska mladina, bo sprejemala te dni, zbrana v Mariboru, blagoslov Slomšekovih naukov.

Voditelji in vzgojitelji naroda vedo, kako veliko jamstvo krščanske narodne omike imamo, ako se zberemo pri Slomšku in utrdimo v sebi njegove nauke, ki bodo dobili vse večjo veljavovo, ako bo uslišana naša molitev.

Zborovanja.

O priliki Slomšekovih praznikov v Mariboru se bomo vpoglobili tudi v Slomšekove nauke, da jih uresničimo v življenju. Zato se bodo vršila zborovanja in sicer dne 28. junija dopolne ob desetih:

Za žene: E. Deisinger: Slomšek in slovenska mati. — P. Životnik: Vzgoja otrok po Slomšekovih naukah. — Zborovanje je v dvorani Zadržne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6.

Za dekleta: L. Horvatič: Pobožnost in nedolžnost srca, dva bisera slovenskega dekleta. — Drago Oberžan: Dekleta v Slomšekovi šoli. — Zborovanje se vrši v dvorani šolskih sester v Strosmajerjevi ulici.

Za može: Dr. J. Basaj: Slomšek, učitelj in zgled krščanske možnosti. — J. Stabej: Možje čuvarji Slomšekovih izročil v slovenskem narodu. — Zborovanje se vrši v dvorani Apolo kina, Slomšekov trg.

Za fante: Dr. J. Meško: Fant po Slomšekovem srcu. — Dr. K. Cepuder: Vera, luč narodne omike. — Zborovanje se vrši v beli dvorani Uniona, I. nadstropje.

milijone lir. Italijani jo bodo uporabljali za to, da bodo nadomeščali iz nje strelivo za italijanske čete v zasedenem ozemlju. Nasproti tvornici za patroni stoji takozvani »grad smrti«. V tem poslopu so imeli zaprte negušove politične nasprotnike, ki so jih mučili in izvrševali smrtno kazeno. Gradič je obdan od visokega obzida in je v njem vse polno temnih prostorov, v katerih so razvrščena vsa mogoča mučilna orodja in priprave. Na sredini poslopa stojijo črno pleskana vešala. Posebnost grada smrti je stroj za strelenje na smrt obsojenih. Štiri puške so na stojalo tako pritrjene, da so cevi usmerjene na leseni križ. Pred križ so postavili

šala gospodinja izmuzniti. »Zadnjo besedo ima Franc, moj sin; ta je gospodar.«

»Kaj še! Besedo imaš še zmeraj ti. Francu je vse prav, kakor ti narediš. Kdaj pa pride Franc?«

»Ne vem. Morda jutri ali pojutrišnjem. V nedeljo je pisal iz Kapošvara; pravi, da mu tisti ogrski trgovci nočejo vsega lesa plačati. Prej pa se ne vrne, dokler vsega ne uredi.«

»S Francem bom opravila, ko se povrne. Ti, Nana, mi pa obljadi, da mu ne boš ničesar v ušesa natrobila, dokler se jaz ne pomenim že njim!«

»Rada,« je zagotovila gospodinja; kajti prepričana je bila, da se sin nikoli ne bo dal potovki pregovoriti.

Jerca si je oprtala koš in rekla:

»Pa zbogom tedaj! Dosti dolgo sem sedela. Dokler spet ne pridem, morate ciganico na vsak način obdržati.«

Ne da bi počakala na odgovor, je potovka odkorakala iz hiše.

Medtem je ležala ciganica Vanda v Kristinini kamriči na beli, mehki postelji, kakršne še nikoli ni imela, in je gledala skozi odprto okno na temno zeleno gozdove in sinje nebo in se je pogovarjala z dvema lastovkama, ki sta venomer habali noter in ven; tako na varnem se je počutila kakor še nikoli. Kristina je prihajala nanjo gledat, ji je prinašala kaj dobrega jesti, popravljala ji je blazino in odejo ter

Za akademike in izobraženje: Dr. J. Hohnjec: Slomšek, svetniški genij slovenskega ljudstva. — Dr. S. Gogala: Večnostno jedro Slomšekovih vzgojnih načel. — Zborovanje se vrši v kazinski dvorani, I. nadstropje.

Za učiteljstvo: Prof. Bogovič: Vzgojna moč Slomšekove osebnosti. — Zborovanje se vrši v gledališki dvorani.

Za srednješolsko dijaštvvo: Govor: Slomšek in njegova skrb za dijaštvvo. Slomšekov duh in sodobne idejne smeri med dijaštvom. — Zborovanje se vrši v Karlinovi dvorani.

Vsa ta zborovanja trajajo do 11 dopoldne.

Manifestacijsko zborovanje za zaključek Cirilmетодovega jubilejnega leta: Ob pol 12 dopoldne se vrši skupno manifestacijsko zborovanje vseh v veliki dvorani Uniona. Dr. Franc Kovacič: Slomšek in Cirilmетодova ideja. — Prevzeti knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič: Cirilmетодovo jubilejno leto. — Pri manifestacijskem zboru sodeluje tudi godba Katoliške Omladine iz Maribora.

Manifestacijsko zborovanje slovenskih fantov kolesarjev: Jože Košiček: Slomšek naš svetniški vzor. — M. Geratič: Slomšekovo izročilo sodobni slovenski mladini. — Pri tem manifestacijskem zborovanju bodo sodelovale mariborske godbe. Zbor je na Trgu svobode.

Sklep šol dne 27. junija.

Da bo mogoče udeležiti se posebno učiteljstvu zborovanja o priliki Slomšekovih praznikov, smo zaprosili bansko upravo, da bo sklep šole že v soboto dne 27. junija, kar je tudi sicer primerno, ker je dne 28. junija nedelja. V Mariboru samem smo zaprosili, da bi bil sklep šole že dne 26. junija.

Prijavne pole gotovo odpoljite!

Danes ponavljamo našo prošnjo, da vsi župni uradi, ki imajo prijavne pole, iste prav gotovo takoj sedaj po praznikih dopošljejo. Tudi če kdo smatra, da je še čas, ali da se njega netiče, ker je v okolici, ali ker jih gre malo, vse pole naj se vrnejo brezpogojno in to za šolsko prireditvijo dne 21. junija, kakor tudi za dne 28. in 29. junija. Mi bomo tako razposlali izkaznice in znake, da jih bodo vsi župni uradi lahko imeli še do nedelje. Samo v točnem in hitrem delu bo ureditev uspela.

je prijazno govorila z njo. Vanda ji je povedala vse svoje življenje in je sočutno Kristino tako ganila, da je ta pretočila obilo solz in jo sklenila v svoje mehko srce.

Deseti dan je mogla ciganka prvič vstati. Nana, gospodinja, ji je dala perila in dve obleki rajne hčeri. Pri oblačenju ji je pomagala Kristina. Ko je bila oblačena, je nerodno hodila gor in dol ter se je zdaj pa zdaj ogledala v ogledalu, ki ga ji je držala Kristina. Črne oči so se ji bliskele, rjavni obraz ji je še bolj zagorel, vsa se je tresla: ali od žalosti, ali od veselja, bogve. Kristina pa je zaploskala in vzkliknila napol v smehu, napol v solzah:

»Kako se ti poda kmečka obleka in lepa si, lepa dečka! ... Zdaj te moram še počesati, da boš nam podobna.«

To pa ni šlo kar tako. Črni kodri so bili uporni in zviti, da se niso dali vsi ujeti in cel venec jih je nagačivo silil na čelo in lica.

»Vanda, pojdiva dol v kuhinjo pa lepo se zahvali materi, veš!« jo je poučila Kristina.

Ciganica ni rekla besede in je slepo sledila dekli; saj se ji je zdelo, kakor da živi v pravljici. Ko sta stopili v kuhinjo, je Rozika, kuhinjska, zavpila in se za glavo prijela, gospodinja pa je ciganico pogledala z motnim, skoraj mračnim pogledom in ni rekla ničesar. Ker je bila Vanda po postavi podobna rajni hčeri, se ji je obleka nodala, kljub temu pa bi bil po

Posebni vlaki.

Gledete ureditve posebnih vlakov bomo lahko takoj dali prve podatke, čim prejmemmo prijave. Tudi bomo na podlagi prijav uredili vožnje tako, da bo za dotične kraje kar najbolj ugodno. Za dne 21. junija dobi mladina 75% popust na podlagi šolske povlastice, ki jo šole izstavijo za ta izlet v Maribor. Za čas od 20. junija do 1. julija pa velja polovična vožnja. Te ugodnosti se lahko posluži vsak na vseh vlakih, pa vendar bomo svetovali, da se naj iz posameznih krajev vozijo s posebnimi vlaki, ki jih bo železniška direkcija uredila. Posebni vlaki so v načrtu za vse proge v Maribor.

Prvi hlebec kruha.

Zgodovina kruha je že zelo stará. Jezus je učil prositi Boga za »naš vsakdanji kruh«. Pri zadnji večerji je razlomil kruh in ga dal učencem jesti. To je bil seveda ves drugačen kruh, kakor ga mi danes imamo. Najbolj je bil podoben, po okusu namreč, današnjim prestam ali pa keksom, seve le v tem, da ni bil iz kvašenega testa, najbrž trd in se je dal lomiti. Jezus je kruh razlomil. Iz tega je sklepatis, da so bili to majhni hlebčki, kakršne danes še mati nazadnje iz vseh ostankov zgnete in za otroke speče ob strani, potem ko je vse hlebe naložila v peč.

A že več tisoč let pred Jezusovim rojstvom so ljudje poznali žito in delali kruh. Prvi ljudje na svetu so se prezivljali od rib, od divjačine, ptičev in konjskega mesa. Poznavanje žita spada že v poznejšo dobo, ko je bil človek že toliko olikan, da je obdeloval zemljo. Za nas je to že davana preteklost. Ko so že poznali žito, so to jedli spočetka sirovo, morda tudi pečeno, ali stolčeno. Prvi hlebi kruha segajo v dobo, ko so ljudje že poznali opeko. To so bili stari Egipčani in pozneje tudi Rimljani in njihovi predniki. Naredili so velike peči iz blata in opeke. V te peči so nadvali hlebce kruha ogromne velikosti, tako velike, da so jih po širje možje devali v peč. Tak hleb je tehtal po 150 kg in je bil velik kot kakšen mernik, čeber ali ko-

Ureditev službe božje.

Da bomo imeli ob Slomšekovih praznikih urejeno tudi glede gg. duhovnikov, v katerem redu bodo opravili službo božjo, prosimo sledoče:

1. Prijavijo naj se gg. duhovniki, ki bi bili pripravljeni te dni v Mariboru spovedovati, kakor tudi obhajati.

2. Prijavijo naj tudi glede sv. maše, kje in ob kaki uri bi radi opravili sv. mašo, da dobijo ob dohodu obvestilo.

Posebno prosimo gg. duhovnike, da se prijavijo za spovedovanje, da bo ljudstvu v vsem posreženo.

tel. Žito so s kamenjem stolkli, zmešali z vodo, ugneti z bosimi nogami v veliko kepo. Solili niso nič. V peč so naložili te ogromne hlebce in potem so peč zamazali z opeko in blatom, da ni bilo odprtine, le na vrhu so morda pustili luknjo za izhlapecanje ali pa še toliko ne. Peč so kurili od zunaj. Okrog in okrog peči je zunaj

ONI, KI MNOGO JEDO IN VELIKO SEDE, TER ZARADI TEGA NAJČEŠČE TRPE NA TRDI STOLICI, naj pijejo dnevno po eno čašo naravné

FRANZ-JOSEFOVE grenčice, ki jo je treba prej nekoliko segreti. Davno preskušena

FRANZ-JOSEFOVA grenčica se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

gorelo. Čez dva dni so peč odprli in pobrali hlebce, ki so bili še vroči. Skorja je bila trda, zato so hlebe polivali z vodo, da so se ohladili in da se je skorja omehčala. Tak je bil prvi hlebec kruha na svetu. Od tega pa do današnjih kajzerc, bider in potic je preteklo več tisoč let. Če pa se vprašamo, kakšen bo kruh čez 100 let, čez 500 let? Najbrž tako lahek kakor koks, ali še lažji, ko bela hostija. Tisti svet bo takrat nas imenoval — »velike požeruhе«.

»Tedaj ostanem tu in ne grem nikam več.«

»Ko bi le mogla ostati, iz srca bi ti privoščila! Toda . . .«

»Gospa me hudo gleda. Kajne, nagnala me bo? Nisem je prav razumela.«

»Mati ne morejo, kar bi radi. Besedo ima gospodar, sin, ki se je nekam daleč odpeljal, pa vsak dan mislimo, da pride.«

»Ali je mladi gospodar tudi tako hud kakor stara gospa?«

»Za božjo voljo, hudi vendar niso. Dobrega srca so, mladi gospodar tudi. Siromakom radi pomagajo, kjer le morejo. Ponosna pa sta oba, ponosna pa že.«

»A! Zdaj razumem. Zaničujejo me, ker sem ciganka; sram jih je.«

»Vanda,« jo je prepričevala Kristina, čeprav sama sebi ni verjela, »če boš pametna, boš gotovo smela ostati. Mater in mladega gospodarja moraš lepo proti. Obljubi jima, da boš pridna in taka, da nihče na tebi nič ciganskega ne bo videl!«

»Ko pa ne znam delati!«

»Jaz te bom naučila. Pisati in brati in moliti tudi.«

»Če me pa vendarle naženejo! Pred mladim me je strah.«

»Kaj te bo strah! Jaz bom zate govorila.«

V 20 dneh okoli sveta.

Dr. Bolivar Falconer iz Martina v severnoameriški državi Texas je ravno sedaj na potovanju okoli sveta, katerega namerava končati s pomočjo najhitrejših prometnih sredstev v 20 dneh.

Francoski pisatelj Jules Vernes je napisal iz domišljije knjigo »Pot okrog sveta v 80 dneh«, ki je navduševala naše starše in še nas v mladosti, a je sedajni rod ne čita več. 80 dni, o tem ne govori danes nikdo več! Najnovejši rekordni poskus Amerikanca Falconera hoče potovanje okoli sveta skrčiti na 20 dni.

Dr. Falconer je zapustil mesto Dallas v Texasu dne 8. maja in je priletel v Njubork v letalu. Od tamkaj se je odpeljal z zrakoplovom »Hindenburg« v Frankfurt v Nemčijo. Iz Frankfurta v aeroplantu v Amsterdam in od tamkaj v Penang v zpadno Indijo z letalom holandske prometne družbe. Iz Penanga v letalu v Hongkong na Kitajsko in v Manilo na Filipinskem otočju. Iz Manile vozijo ameriška letala preko Guam — Wake Island — Midway — Honolulu — San Francisko. Iz San Franciska bo imel na razpolago potniško letalo v Dallas, kjer bi se najizkrcal 28. maja. Celotna pot, katero bo preletel, je dolga 42.000 km.

Dosedanji rekord poti okoli sveta znaša 25 dni.

Prvič je objadral svet leta 1519 Portugalec Fernao de Magalhaes in je rabil tri leta. Šele parniki so skrčili pot okoli sveta na nekaj mesecev. Po iznajdbi letala in zrakoplova se je polastila človeka nekaka strast, da bi čim hitrejše obkrožil svet.

Leta 1926 je hotel obleteti svet ameriški časnikar v 30 dneh. Njegova nakanica ni uspela, ker ni mogel dohiteti pravočasno prekosibirskega ekspresnega vlaka.

Leta 1927 se je posrečilo Amerikancu Evansu, da je s pomočjo letala in brzoparnikov obkrožil svet v 27 dneh.

obrazu in po očeh vsakdo spoznal ciganko. Plaho je stala nekaj časa in šele, ko jo je Kristina s komolcem dregnila, je stopila h gospodinji in je rekla nekoliko vrisiljeno:

»Dobra gospa, hvala vam, hvala, hvala!«

»Že prav,« je odvrnila ta s kislom obrazom; »neka dni boš še ostala, morda tudi še kak tened, dokler si čisto ne opomoreš.«

Kristini pa je dejala:

»Kristina, prav bo, da ne pride preveč med ljudi. Saj je lahko gor v tvoji kamri. Sončno je gor in na vse strani vidi. Jesti ji boš gor nosila pa glej, da bo imela dobro postrežbo!«

»Prav, mati; kakor ukažete,« je pritrnila Kristina in šla s ciganko nazaj gor.

Zgoraj je vprašala Vanda:

»Zakaj me hoče gospa zapreti?«

»Zapreti vendar ne!« je odgovorila Kristina; »ne marajo, da bi te ljudje videli.«

»Ali se boji, da bi prišel baša in me ulovil?«

»Ta ne bo več prišel. Če ga najdejo orožniki, ga bodo vtaknili v luknjo. Ampak ne bodo ga našli, ker jo je pobrisal čez mejo.«

»O, baša je kakor jastreb. Nihče ga ne vidi, kar iznenada pa je tu.«

»Sem si ne bo upal. Tu so trije hlapci, ti imajo trde pesti. In naš pes, naš Sultan, ga ne spusti blizu. Tu si varna pred njim.«

smrti zapisanega, rabelj je potegnil za vrv in streli iz štirih puškinih cevi so zadeli žrtev.

Prodiranje ital. čet v raznih smerih po zasedenem ozemlju v Abesiniji.

Šele sedaj so italijanske čete zavzele Ankon, ki leži 150 km severovzhodno od Addis Abebe ob veliki karavanski cesti, ki vodi skozi Auso proti Džibutiju. Prebivalstvo, pri katerem so našli le malo orožja, se je takoj podvrglo italijanski oblasti. Hkratu so čete zavzele tudi Muskal. Iz Harrarja so pričeli prodirati oddelki južne vojske preko gorovih grebenov proti zpadu, obenem pa tudi iz Negelija proti severu, da vzpostavijo nove zvezne med Addis Abebo in jugovzhodno Abesinijo.

Dalje sledi.

Javorje pri Črni. (Zlata poroka.) Dne 25. maja sta slavila Stopar Franc in Neža roj. Gutovnik, zlato poroko, obdana od številnih otrok, sorodnikov in znancev. Nebo ju je blagoslovilo s 16 otroci, 10 jih še živi v veselje in tolažbo slavljenca, 6 pa se jih v nebesih veseli njunega jubileja. Oče je bil ves čas v svojem kraju ugleden mož ter večleten občinski odbornik; ni bil le samo v srcu veren kristjan, ampak vedno tudi v javnem življenju s tem, da je bil vedno pristaš bivše SLS. Naročen je na »Slov. Gospodarja«. Zvesto mu je vseh 50let stala ob strani njegova žena, ki je bila skrbna gospodinja in dobra mati. Zavedajoča se kršč. zapovedi, ni nikoli odpravila od svoje hiše brez daru nobenega siromaka. Prišla je v tej dolgi dobi tudi bolezen v hišo, ki obema ni prizanašala. Toda v teh dneh trpljenja sta iskala pomoči pri Bogu, zato sta še danes oba čila in zdrava. Bog daj Vama učakati še biserni jubilej!

Trgovišče pri Veliki Nedelji. Letošnjo pomlad so se pri nas pojavile nove vrste tativine. V največjem pomladanskem delu so naenkrat začeli izginjati plugi in brane. Po daljšem zasledovanju so orožniki prijeli znanega uzmoviča, kateri je ukradene reči spravljal preko Drave na Hrvasko. Prijeti pa ni kradel samo plugov in bran, temveč tudi korozo iz koružnikov in bil tudi velik prijatelj perutnine. Poizvedbe se nadaljujejo, ker je v navedene tativine zapletenih še več drugih oseb.

Leskovec. Veliko dobrodeleno tombolo priredi prostovoljna gasilska četa Leskovec v nedeljo dne 14. junija, ob treh popoldne, na Bregu pri Ptiju pred gostilno Straschill. Izklicanih bo: 10 tombol 10 koles in nad 400 lepih dobitkov. Tombolske karte po 2 Din komad.

Naraplje. Dne 27. maja popoldne je nastal nadoma požar pri posestniku Mohorku v Križni vasi pri Narapljah. Kako je nastal požar, se še ne ve. Ogenj je zajel streho na hiši in objel vso hišo. Ogenj sicer ni povzročil veliko škode, ker je zgredela le streha.

Prihova. Veliki oltar M. B. v tukajšnji župni cerkvi je sedaj ves razprt. Angelčki in svetniki so nastavljeni ob zidu po vsej cerkvi. Že dobivajo novo oblekco, nove zlate plašče in zlate perutničke. Marijin kip, ki ogrinja s svojim plaščem 34 prošnjikov iz vsacega stanu, je širok 1.60 in visok 1.90 m in je izklesan iz enega lipovega debla. Na binkoštini ponedeljek ko bo Marija že vsa praznično oblečena s prošnjiki vred, jo bomo samo fotografirali, predno bo postavljena v tron. Blagoslov oltarja se bo vršil na Velike maše dan, ko je tu romarski shod. Marija, izprosi nam za ta praznik lepo vreme!

Peter Rešetar rešetari.

Beograd ali Belgrad. »Kmetijski list« se zelo jezi na to, zakaj piše »Slovenec« in mi vedno le Belgrad in ne Beograd. To je vendar tako jasno, da smo mi Slovenci in zato pišemo v Belgrad, da pa zastopa »Kmetijski list« centraliste, ki poznavajo samo Beograd. Mi hočemo, da imamo Slovenci tudi v Belgradu kako besedo, — »Kmetijski list« pa pravi, da smejo imeti tam besedo le oni, ki pravijo Beograd. O »Kmetijskem listu« bi zato lahko rekel, da bi nekam rad v Beogradu. Vse skupaj nič ne pomaga, dragi bratec!

Zeleni kot livada. V listih čitamo, da je Zveza kmetskih fantov in deklet, dobila uniformo in sicer zelene barve, pravi, da je take zelene barve, kakor livada. Livada pa ni vedno zelene bar-

ve, se izpreminja, kdo bo, kako bo kaj s to barvo. Stalno zeleno barvo ima smreka ali pa žaba. Sicer pa sedaj, ko sveti toplo sonce slobode, bomo kmalu videli jih solnčiti se!

Konfinacije krivične! Dolgo časa je slovensko napredno časopisje dokazovalo, da so bile konfinacije naših političnih voditeljev zakonite. Sedaj pa je najvišje državno sodišče izreklo svojo sodbo, da so take konfinacije krivične in mora država povrniti škodo dotočnim, ki jih tako po krivici zapre. Kaj pa, kdo bi država dobila sredstva za to svojo škodo od tistih, ki so ji to škodo povzročili? Ali bi ne bilo dobro, ako tisti, ki so podpisali odloke konfinacije, takoj sami položijo denar. JNS je verndar še živa, mora imo še kaj denarja! Vsak član JNS mora vplačati v ta fond, iz katerega se bodo popravljale krivice, mesečni znesek.

Na kongrese! Ker ima JRZ kongres, je hitela tudi JNS s kongresom, kjer je bilo za dve taropartiji ljudi. Tudi jaz sem za praznike sklical kongres. Bil sem po vzorcu JNS — sam!

Obiski v Belgradu. Te dni je bil v Belgradu Beck, zastopnik Poljske, sedaj pride Göring, zastopnik Nemčije, potem pride še zastopnik Anglije, nakar bo Francija poslala zopet svoje snubce, Čehi pa se bodo pokroftali na naš račun in tako bo konec pomladnih ženitvenih dni!

Prehitro zbežal. Neguš je le prehitro zbežal iz Abesinije. Sedaj so našli njegovo cesarsko krono in žezlo Angleži ter so isto zaplenili. Tako naglo pa menda le ni bilo treba, da bi mu krona z glave padla!

Samega sebe se boji. Na Francoskem imajo sedaj tako lepe razmere, da se stranka, ki je najmočnejša, sama sebe boji in njen voditelj socij. Blum si ne upa povedati, da je predsednik. Zdaj je spoznal, kaj pravi naš pregovor: Ne kliči vrata!

Binkoštni prazniki v Ženevi. Letos so pripravljali posebno slovesne binkoštne praznike v Ženevi, kjer ima svoj sedež Društvo narodov. Večino so prosili in molili za sv. Duha. Zastopniki Društva narodov niso bili nič navzoči.

Ustanovni kongres JRZ v Belgradu.

Ustanovni državni kongres JRZ je začel z zasedanjem na binkoštni pondeljek ob 11. uri predpoldne v strankini dvorani v Dečanski ulici. Prisostvovalo mu je krog 1000 oseb, med temi 372 delegatov s 518 pooblastili. Zbor je otvoril predsednik vlade dr. Milan Stojadinovič, ki je govoril o programu JRZ in o zunanjosti politiki.

Iz Stojadinovičevega govora povzamemo njegove besede, s katerimi je po programu JRZ napovedal samouprave z besedami: »Mi smo za spoštovanje treh imen našega naroda, Srbov, Hrvatov in Slovencev. Mi smo za spoštovanje njihove enakopravnosti in njihovih tradicij. Mi želimo državne uprave v smislu narodnih želj in v skladu z njegovimi potrebami, prepričajoč pri tem posameznim upravnim področjem, da urede svoje potrebe, upravne, gospodarske in finančne ter druge, kolikor so v zvezi s posameznimi kraji, a na način, ki to urejevanje ne dovede v nasprotje z državo, njenimi nameni in njenimi potrebbami, kakor v našem programu stoji: vse oblasti državnega življaja morajo biti pristopne Srbov, Hrvatom in Slovencem, in z vsemi kraji naše države se ima enako postopati. Stranka JRZ je za ustavno in parlamentarno ureditev države v demokratskem duhu. Kmet je najstevilnejši stan v naši državi. On je tudi najstevilnejši član naše stranke in zato bomo njemu posvetili največje skrbi.«

Po govoru dr. Stojadinoviča se je sestal verifikacijski odbor ter je soglasno izvolil za predsedniku dr. Franca Kulovča, bivšega ministra iz Ljubljane. Odbor je pregledal pooblastila in ugotovil, da se je zbral 372 delegatov s 518 pooblastili. Iz dravske banovine je bilo 23 odposlancev s 30 pooblastili.

Po sprejetju poročila verifikacijskega odbora je prišla na vrsto druga točka dnevnega reda: splošna politika JRZ, o kateri je govoril kot prvi minister dr. Miha Krek in za njim še razni drugi govorniki.

Ob sklepku govorov je dal član izvršilnega odbora dr. Stojadinovič na glasovanje dva predloga in sicer: 1. da se da dosedanjemu izvršilnemu odboru absolvirij in 2. da se sprejme strankina pravila in program. Oba predloga sta bila sprejeta z vzklikom.

S tem je dr. Stojadinovič zaključil prvi dan kongresa, ki se je nadaljeval 2. junija. Dne 2. junija dopoldne sta 'ila izvoljena glavni in izvršni odbor JRZ, o čemur bomo poročali prihodnjic.

Po zaključku zasedanja kongresa so se vsi delegati podali v Ravnici dom, kjer jim je predredil izvršni odbor pogostitev, na kateri so govorili dr. Stojadinovič, dr. Korošec, dr. Spaho in Smodej.

Poslednje vesti.

Politične novice v drugih državah.

Revolucija v Paragvaju. V južnoameriški državi Paragvaj je izbruhnila revolucija proti predsedniku republike Rafaelu Franku. Revolucionarji so pobili Frankove oddelke, ki so se nahajali na maršu v Assuncio. Revolucijo so izzvali krogi, ki stoje blizu generala Hozea in generala Estigaribija, ki je bil nekdaj glavni komandant paragvajskih oddelkov v Gran-Chacu. Rafael Franko je prišel na oblast dne 19. februarja t. l., ko je strmoglavil z revolucijo tedanejga predsednika republike Ayale. Takrat je moral Estigaribi tudi zbežati iz države.

Kako se Združene ameriške države oborožijo v zraku in na morju. Senatni odbor za vojne zadeve je predložil plenumu, naj sprejme zakonski predlog, s katerim se poveča zračna sila od 1800 na 2300 aeroplaonov. Parlament je pa sprejel drugi predlog, s katerim se število poveča na 4000 letal. Oba doma ameriškega parlamenta sta se sporazumela glede proračuna za mornarico, ki znaša 26 mil. dolarjev. Zakonski načrt bo predložen predsedniku Rooseveltu v pregled in podpis.

Domače novice.

Posvetitev zvonov za kapelico nad Slomšekovim grobom. Zadnjo soboto je posvetašil škof dr. Ivan Tomažič dva nova zvončka za kapelico nad Slomšekovim grobom na starem mestnem pokopališču v Mariboru. Zvona sta dobila imeni Anton in Martin in so po posvetitvi prvi z njima zazvonili.

70letnico je obhajal 30. maja g. Janez Medvešek, dekan, župnik in duhovni svetovalec na Vidmu ob Savi. Jubilant se je rodil v Brezovem v Šešavske župniji 18 let je bil župnik na Tinju na Pohorju in 17 let že vzorno oskrbuje videmsko župnijo. Zasluznemu g. dekanu naše iskrene častitke!

Strela ubila uglednega posestnika. Med ne, vihto je stopil pod hrast 37letni Jožef Adamič, ugledni posestnik iz Male Lipelne v župniji Škocjan pri Turjaku. V hrast je udarila strela in mrtev je obležal Jožef Adamič, ki zaposča ženo in osem otrok.

Blagoslovitev vogelnega kamna in slovesno vlaganje listin za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku. Čez 4000 delavcev skupno s člani njihovih družin živi v naši črni delavski dolini v Hrastniku. Globoko pod zemlji si služijo rudarji ob medli luči jamskih svetilk svoj borni črni kruh. Toda vsa ta množica delavcev v sredi svojih domov ni imela hiše božje, da bi Kristus, ki je bil do svojega 30. leta tudi delavec, tesar z žuljavimi rokami, blagoslavil iz oltarja cerkve množice mož in fantov s sajstimi čeli in žuljavimi rokami. Dne 8. decembra 1929 se je po naročilu prevzetenega škofa začela nad črnimi rovi rečna služba božja v najeti gledališki dvorani. Dobra delavska srca so pa želeta, naj bi nad črnimi rovi stal oltar Kristusa Kralja. Tudi dobri verniki neštetih župnij obeh slovenskih škofij so to željo z milodari podpirali. Verna slovenska srca polna ljubezni in sočutja do delavskih slojev so pri pomogla, da smo lansko jesen postavili že temelje za novo cerkev Kristusa Kralja. Letošnjo pomlad smo pa s stavbo nadaljevali. Na dveh straneh je zid že 6 m nad terenom, nad spodnjimi prostori se pa polagajo armirane betonske plošče. V nedeljo dne 7. junija t. l. bo prevzeti g. knezoškop lavantinski dr. Ivan Tomažič blagoslovil vogelni kamen in vložil listine o ustanovitvi ob 4. uri popoldne. Dopolne ob 10. uri bo pa slovesna assistirana sveta maša. Vabimo vse prijatelje delavstva, posebno pa vse naše drage dobrotnike, da pridejo na našo slovesnost, in se na lastne oči prepričajo, kako smo uporabili njihove milodare. Saj bo cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku spomenik ljubezni slovenskega ljudstva do svojih sobratov po veri in krvi, slovenskih delavcev v črni hrastniški dolini.

Za uboj 4 leta robije. Na veliko soboto dne 11. aprila je v Zabukovju pri Sevnici 21letni Leopold Trbovec z dolgim kuhinjskim nožem smrtno zabodel 59letnega posestnika Luko Sušina. Ubijalec je bil v Celju 30. maja obsojen na 4 leta robije, na 500 Din povprečnine in 10 tisoč Din mora plačati pokojnikovi ženi Mariji.

Letalska nesreča. Na binkoštno nedeljo sta hotela pilota aerokluba v Banjaluki pred zbranim občinstvom izvajati razne vaje in spremnosti z letalom. Iz neznanih vzrokov sta zgubila komaj 20 m nad zemljo oblast nad letalom, ki je trešilo na zemljo in med gledalce. Oba pilota Simič in Dejan Zita sta vpričo občinstva v nepopisnih mukah zgorela. Od občinstva je bilo več ljudi ranjenih in med temi se bori en policist s smrtjo.

Smrtno ponesrečil v Kamniških planinah. Za binkoštno praznike sta se podala v Kamniške planine visokošolca Mirko Pleterski in Bojan Lovše. Lotila sta se preplezanja Kalške gore, kar jima je uspelo. Vračala sta se po snežišču in Lovše se je hotel zapeljati po snegu. Zgubil je ravnotežje, zaneslo ga je v prepad, kjer je obležal mrtev. Truplo so našli in so ga prenesli v Kamniško Bistrico. Smrtno ponesrečeni je star 21 let in je slušatelj rudarskega oddelka na ljubljanskem vseučilišču. Pokojnikov oče je vpokojeni orožniški narednik in stanuje v Ljubljani.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani ima v nedeljo dne 7. junija v Ljubljani, v dvorani Delavske zbornice, Mikloščeva cesta 22, ob 10. uri dopoldne, svojo redno letno skupščino. Delegati sadjarskih podružnic, kakor tudi sadjarji sploh, ste vabjeni na to zborovanje, ker je dnevni red zelo važen, posebno pa različni predlogi. Ker se vrši zborovanje v nedeljo, se lahko obiskovalci poslužite nedeljske polovične

vožnje in obenem si ogledate ljubljanski velesejem.

Moda, ki ne pride nikoli iz mode. Nič ni takostalno kot moda, vendar ona je vedno ista, katere se gospodinje drže že od praveka: hočejo imeti bleščeče belo perilo. Muke in trud pranja so bogato poplačani, če je perilo po pranju tudi zares bleščeče belo. Zato se gospodinje tudi tako vesele, ker imajo Schichtovo terpentinovo milo. To čisto jedrnato milo odpravi brez truda in prizanesljivo tudi najtrdrovatnejšo nesnago iz perila. Schichtovo terpentinovo milo pere bleščeče belo.

Prireditve.

Gremo blagoslovit in proslavit »Črni križ pri Hrastovcu!« Dne 7. junija naj nihče, ki ima le možnost, ne zamudi prilike. Popoldne ob dveh je blagoslovitev križa na licu mesta. Ob štirih popoldne pa igra na prostem, kjer sodeluje čez 100 igralcev. Igra je na dvorišču Posojilnice v Št. Lenartu. Oskrbite si vstopnice pravočasno!

Sv. Vid pri Ptaju. Ko so naša prosvetna društva pod novimi razmerami začela zopet svobodno dihati, je tudi prosvetno delo v našem Slomšekovem domu oživel. Takoj smo ustanovili godbeni odsek, nabavili instrumente, pa hajd korajžno na delo! Vso zimo so se naši vrli fantje vadili, večer za večerom so piskali, da je odmevalo čez goro in dol. In uspeh ni izostal. Letos na veliko soboto so že nastopili prvič pri procesiji. Lepo so igrali, čeprav novinci, seve brez napak ni bilo. In g. ban je naše fante močno poхvalil, ko so mu na njegovem potovanju po Halozah par krepkih urezali. — Gasilci iz Jurovec, ki so v nedeljo 24. maja priredili svojo tombolo pri gostilničarju Šmigocu, veselico pa pri Klet-hoferjevih v Tržcu, so šli pa po godbo k sosedom, k Sv. Marku, domačine so pa — prezrli. Zakaj? Nekaterikom pri nas pač ne gre v glavo napredek prosvetnega društva, radi bi še naprej uganjal zahrbitno petomajsko politiko. Ali vedo naj, da jim je že odzvonilo! Mi pa ostanemo kakor smo bli!!!

Polensak. Kam v nedeljo 7. junija? Vsi na Polensak, kjer bo velika tombola. Krasni dobitki: tri kolesa, vreča moke, moška obleka, ženska obleka, nov plug za oranje, novo pohištvo, sod vina itd. ter še nad 300 krasnih dobitkov — in to vse dobiš samo za 2 Din. — Vse vladno vabijo polenski gasilci.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. V nedeljo, 7. junija vabimo vse mlade in stare na naš Črešnjevec, kjer se bodo dobila kolesa — čitate in se čudite — samo za dva dinarja. Nadalje prvorstni plugi, dve svinji, 4 kub. metre drv, sod vina, vreča moke, blago za moško obleko itd. itd. Treba je samo, da se potrudite pravočasno na naš hribček ter tam na tombolskem prostoru kupite tombolsko tablico Prosvetnega društva in treba je samo še malo sreče in veselili se boste krasnih dobitkov!

Artiče pri Brežicah. Naši delavni in požrtvovani člani Prosvetnega društva hočejo za slovo igralske sezone še pokazati, da ne spijo, ampak da neumorno delajo za razvoj prosvete. Kot zaključek hočejo predvajati v nedeljo 14. junija ob osmih zvečer na prostem v dolinici pod župniščem eno najlepših iger »Miklovo Zalo« v narodnih nošah. Igra se godi ob času turških napadov na slovensko zemljo.

Šoštanj. Dnevi naše farne proslave se bližajo. Prosvetni tabor v nedeljo 7. junija bo združil vso katoliško mladino župnije in sosednjih dolin pri župni cerkvi, da sluša besede svojih izkušenih, idealizma prežetih voditeljev in se navzame nove vneme za pravo prosvetno delo, nove, še večje ljubezni do čednostnega življjenja. Zato na plan, draga mladina, prihodnja nedelja je tvoj dan! Kona farne proslave pa bo štirikratna uprizoritev odrešilnega delovanja in smrti Kristusove. Pri-

prave so velike, kar kaže že danes v izredno svečano obleko odeto pozorišče pri župni cerkvi. Dal Bog, da bi svečanost uspela pripravam primerno. Vsem, ki so blage volje, kličemo: Pridite, poslušajte, glejte in prepevajte v božjo čast v kateremkoli na plakatih določenih dnevov!

Dopisi.

Razbor pri Slovenjgradcu. Zaprosili smo potom okrajnega cestnega odbora bansko upravo za podaljšanje banovinske ceste II. reda Suh dol—Sv. Vid, na kar se je izvršila po okrajnem cestnem odboru tudi že komisija. Iz vseh vidikov je celotna komisija uvidela, da je to tako in nujno potrebno zlasti še posebno zaradi dovoza kamenja na novo banovinsko cesto Šoštanj—Črna, ker bi se brez te ceste ne mogla niti ona nadaljevati. In iz obeh občin, Razbor in Topolšica kakor tudi Podgorje in Stari trg, bi bilo za mnoge družinske očete prav veliko pomagano, da bi prišli vsaj do najpotrebnejšega zasluga. Upanje je, da bo kr. banska uprava to našo prošnjo temeljito podprla. Posebno pa še naprošamo okrajni cestni odbor, da bi akcijo neumorno nadaljeval. — G. notranji ministr dr. Anton Korošec je dne 27. maja na podlagi zakona o občinah podpisal in s tem poopravil krivice prejšnjega režima, da postane naša občina Razbor zopet samostojna, da ne bomo morali še nadalje hoditi na občinski urad po tri do štiri ure daleč, kakor smo morali delati to sedaj.

Sv. Miklavž nad Oplotnico. Na binkoštno nedeljo zjutraj so gnali pastirji ovce past v bližino Sv. Lenarta. Priklatal se je neznan človek. Nagnal je pastirje in je ustrelil eno ovco za binkoštno nedeljo. Pastirji so hiteli domov po pomoci, po očeta. Oče in starejši fant sta se tako odpravila in vzela s seboj psa, da bi šli po sledi za ustreljeno ovco. Pes je takoj ubral pot po krvavem sledu in izsledil je ustreljeno ovco, katero je neznanec že napol iztrebil. Ko je neznanec začutil v bližini zasledovalce, je pustil plen in skočil v beg. Gospodar in fant sta pobrala plen in ga odnesla domov.

Babno pri Celju. V petek 29. maja zvečer je bil pri Janiču nadvse lepo obiskan članski sestanek JRZ. Na sestanku je poročal župan g. Mihelčič o vseh važnih zadevah, ki zanimajo Celjane, predvsem o regulaciji Savinje in Ložnice ter o drugih občinskih zadevah. Zborovalci so z velikim zanimaljem sledili izčrpnim ter stvarnim izvajanjem g. župana. Njegovo poročilo je pokazalo, da vrši sedanji mestni svet zelo važno naloge. Že z do-sedanjim delom je sedanji mestni svet dokazal, da je vreden našega zaupanja. Sestanku je predsedoval mestni svetnik g. Vinko Kramer, govorila sta pa tudi mestna svetnika gg. Jager in Pišek. Sestanek nam je pokazal s svojo številno udeležbo, da se prebivalstvo celjske okolice popolnoma oklepa JRZ, ker le potom te politične organizacije upa doseči največ uspehov za mesto Celje. — Na Vnebohod je bil prav tako zelo lepo obiskan sestanek v Košnici pri g. Šlanderu. Tudi na tem sestanku je poročal g. župan Mihelčič o vseh važnih vprašanjih, ki zadevajo celjsko občinsko gospodarstvo. Tudi ta sestanek, katemu je predsedoval domači gospodar, mestni svetnik g. Šlander, je bil zelo lepo obiskan.

Fraňkolovo. Na sedmini pri Bizlju za rajnko 94 letno vdovo Jožefo Korošec, vzgledno in globoko verno, veliko dobrotnico revežev, skrbno odgojiteljico svojih otrok, katero je naš svetniški škof Anton Martin Slomšek birmal in se ga je hvaležno spominjala še v svoji visoki starosti, so gostje radevolje zbrali za Slomšekov sklad 50 dinarjev. Posnemajte! — Frankolovčani se že skrbno pripravljamo na Slomšekove praznike v Mariboru.

BORBA ZA IME.

(Dopis iz Slovenske krajine.)

Pred kratkim se je otvorila javna debata o tem, kako se naj imenuje Slovenska krajina. Ta izraz se nam zdi kot naslov dela Slovenije popularnega umesten. Ime Prekmurje je bilo vedno kot nekak izraz, izgovorjen in mišljen podcenjevalno, vedno kot izgnanska pokrajina za uradništvo in ljudje v njej kot nekak nekulturni element. Če je zato mlada generacija prevzela ta naslov, ga je prevzela zato, da pretrga niti z nelepo preteklostjo in ustvari enakovredne ljudi ljudem v ostali Sloveniji. Nikakor nismo bili razdiralni element, obratno smo bili vedno lojalni državljanji bodisi v preteklosti, bodisi sedaj. Če se je včasih vzlikalo, da se mora prebivalce Slovenske krajine učiti z bičem, ni bilo nikakor zadoščeno narodni in pobožni duši tega naravnega preostanka starodavne Panonije. Ni res to, da bi se lahko sedanja Slovenska krajina zamenjala s staro Slovensko krajino na bivšem Kranjskem, ker je tista pokrajina bila le zgodovinska, dočim je naša sedanja Slovenska krajina tvorba sedanjosti in kot tako se nikakor ne more zamenjati z bivšo »Windische Mark«. In če se ozremo v preteklost, naši dedeki niso nikakor rekli drugače, kot Slovenci, oziroma Slovenokrajinci. Zdi se nam čisto naravno, ako rečemo slovenokrajinsko narečje, slovenokrajinski človek ali prebivalec. Zato je tudi res, da ni ljudi v Sloveniji z imenom »Slovenski krajinci« ali »Slovenski kranjci«, obstaja pa izraz »Slovenokrajinci«, ki je popolnoma umešten in na mestu. Če pa komu gre le za izpeljanke iz imena Slovenska krajina, potem bomo še naprej imenovali naše Goričko, Ravensko in Dolinsko pod imenom »Slovenska krajina«.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na binkoštno nedeljo popoldne se je kljub precejšnji oblačnosti zbralo pri Sv. Benediktu še precej veliko ljudi. Prišli so gledat igro »Naša apostola«. Prišli so od Sv. Ane, Sv. Trojice, Sv. Lenarta, Sv. Antona, Negove, Gornje Radgone, Ljutomerja, Maribora. Pa tudi domačinov je bilo veliko. V uvodnih besedah je č. g. dekan Gomilšek govoril o slovanskih apostolih. Po govoru se je začela igra. Vse je bilo radovedno. Igrski vodja je začel z igro ter je skozi vso igro vezel gledalce in igralce. Ljudstvo še ga je precej ubogalo ter je sledilo njegovim pozivom. Vstajali so in peli ter molili. V igri sami je nastopilo nad 110 igralcev ter je vsa tehnika igre in njen potek bila res občudovanja vredna. Nobenih mučnih odmorov ni bilo, temveč je slika sledila sliki takoj. Konjeniki so točno prihajali, godba je točno igrala in tudi zvonar v stolpu je svojo službo dobro vršil. In igralci? Zbori in posamezne vloge. Igrali so precej skupno in enotno. Vendar bi se zborom lahko dala še večja pozornost. Toda igro so dobro poznali. Tudi posamezniki so dobro igrali. Vojvoda slovanske se za prestol bori in zato postane kristjan na ime in šele slovanski apostola mu dasta pravega Kristusovega duha. Starosta noče več bogovom darovati, postal je kristjan. Njegova hčerka Božena, prva slovenska družica, je cela krstjanka; jagnje varuje in v ječi trpi zaradi svoje vere. Njena nasprotnica Alda, Tuduna hčerka, je zvita in se za prestol bori. Žid Aron pa spletari in dela za zlato. Novice prinaša in hodi po svetu. Adalwin, škof solnograjski, je Nemec in je mogočen gospod. Ciril in Metoda pa sta glasniki ljubezni. Orožja ne poznata, govorita jezik slovenski in potujeta v Rim. Slovanom sta prava apostola. Ciril umrje, Metod pa se vrne iz Rima kot škof. Ljudstvo ga slovesno sprejme in tudi Gojmira, vojvodovega sina, duhovnika. Igra bomo na Telovo ob $\frac{1}{4}$ pop. ponovili.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom,

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm^2 Din 1.— do velikosti 50 cm^2 Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.— Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratorov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Deklica od 13 let naprej sprejme Maček Franc, Kušernik, Sv. Jakob v Slov. goricah. 710

Iščem za večje posestvo na Pohorju starejšo samostojno gospodinjo. Dopisi na upravo pod: »Gospodinja«. 000

Majer s tremi delavci se takoj sprejme. Gostilna Novačan, Košaki. 713

Pekovski vajenec, močen, zdrav in pošten, se sprejme, dobi celo oskrbo, nastop takoj. Miha Ambroš, pekarna, Dravograd. 714

POSESTVA:

Prodam lepo malo posestvo. Barbara Golob, Sv. Trojica v Slov. goricah. 707

Hišo z vrtom v Rogatcu, pripravno za obrtnika, proda Hranilnica dravske banovine, podružnica v Celju. 715

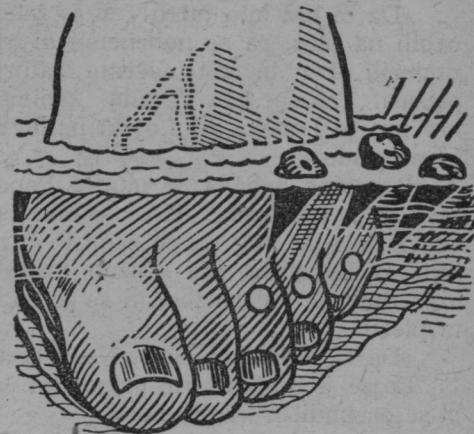
RAZNO:

Romarjem k Mariji Pomagaj na Brezjah priporočamo, da se poslužijo prenočišč v Romarskem domu. Nudi sobe tudi letoviščarjem za daljšo dobo. Dobe se tudi spominki vseh vrst. Pri večjem objusu popust. 711

Prepričajte se, da dobite pri »Starinarju« v Mariboru na Glavnem trgu št. 18 in na Koroski cesti št. 3, veliko močnih in lepih preostankov svile, delena, cajga, belega, rujava, vega in plavega platn, volnino moško in žensko blago, čevlje, hlače, srajce, predpasnike, oblekce, nogavice vseh velikosti, brisače od 1.50 Din. 712

Inserirajte!

Preprosta kopel za noge Vam odstrani KURJA OČESA s koreninami

Pomočite svoje od bolečin izmučene noge v toplo kopel, v katero ste dali toliko Saltrat Rodella, da je dobilo videz mastnega mleka. Tu se sprosti aktivni kisik, ki dovaja na vneta mesta blagodejne soli. Ogenj in hude bolečine v nogah takoj prenehajo. Kurja očesa in trda koža se omehčajo vse do korenin in odpadejo brez bolečin. Nikdar več ne povzročajo bolečin, ker izginejo za vedno! Lahko boste hodili ali plesali, kakor da ne bi bili nikdar imeli muk z nogami. Vse lekarne prodajajo Saltrat Rodell po zelo nizki ceni. Uspeh je zajamčen.

Knjižice Zadružno gospodarske banke in članic Zadružne zveze plačam najbolje. Ponudbe na upravo lista pod »Denar pripravljen«. 708

*za
bimo*

9.50
SVILNA

19.—
VOLNA

56.—
ŠEVIJOT

94.—
KAMGARN

Sfermecki

CELJE 24

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

Nevesta.

V soboto zvečer so se zbrali fantje in dekleta pri gorski nevesti na »krancelj«. Godca sta igrala na vso sapo dolgo v noč, ko je zunaj razsajal silen vihar. Sneg je premetaval po zraku in kupičilo ga je na nekatera mesta, da se je zdelo po ravnini ob Sotli kakor v poletju, ko krmo splastijo.

Lenčka je s strahom, ki ga še dosedaj ni poznala, pričakovala zadnji dan svojega deklištva.

»Da bi brž bilo jutro!« si je že lela. Fantje so jo vabili na ples, pa se nobenemu ni odzvala, kar so ji zamerili, ker bi kot nevesta zadnji večer moral plesati. Taka je bila navada. Ženina ni bilo na Gore, ker mu je Lenčka po Lojzki namignila, da je boljše, če ne pride.

Posvetna zabava je motila Pepo v zbranosti in zato se je umaknila. Tako je bila oslabela od jesenskega dela, še bolj pa po zadnjih razburljivih dogodkih. Z Lojetom sta otočno kramljala zase in se nista brigala za družbo, ki se je razziviljala v pesmi in plesu.

»Da bi le bila srečna! Naša Lenčka!«

Lojze je pomolčal in pripomnil čez čas, kakor da bi se prebudil iz svojih misli:

»Čudno, da Pavleta ni nocoj.«

Pavleta res ni bilo, Tončka pa je prišla.

»Nalač grem!« si je lagala, a v resnici ji je bilo za Miho. Ta ji je rekel malo besed kar med drugimi in se zopet odstranil:

»Da si ne bo kaj mislila, reva!«

Bučno slavje je nehalo, ko je šlo v jutro. Vihar je utihnil in nebo se je v prvem dnevu zjasnilo. Zrak je bil čist in svetel od sonca, ki je krvavo žarelo nad Sv. Ano onstran Sotle. Lojze je doživel to jutro. Položil je živini, prislonil koš k steni staje in sedel nanj. Ni mogel odmakniti oči od mavričnobarvnih ravnin, ki so se širile do Medvednice. Začarani svati, okameneli spomeniki na trati zgoraj cerkve sv. Ane, so gledali iz bele snežne podlage. Cela Medvedova gora je bila kakor vodni val velikega razpenjenega morja. In vanj se je sonce kakor potopilo, krvavo rdeče sonce...

»Tam nekje je Mara. Tam v tistem soncu, ki je kakor sama sreča.«

On sam ni hrepenel, da bi bil tam doli. Dovolj mu je bilo, da je gledal to lepoto, ki je ni človek ustvaril.

»Srečo daje Bog, kakor vse.«

Lenčka je prilezla od maše trudna, ker je bila pot polzko. Dolgočasilo jo je vse: poročna obleka in venec, dom in ljudje. Zaželeta si je, da bi bila sama. Spustila se je k hlevom in naletela na Lojzeta, ki je hrepeneče zrl v jutro, ki se je razpelo na ravnini in vgori.

»Lojz!« Toplo je zapel njen zvok.

Vzdramil se je in videl, da je sestra.

»Poglej Lenčka, kako je lepo jutro!«

Zadivila se je.

»To je lepše kot gostija,« se je posmejal.

»Kaj misliš, da bi bilo boljše, da se ne bi?«

»Nič ne mislim. Vem samo, da je prijetno sedeti pred hlevom in gledati v sonce. Ali pa drugekrati poslušati volkove in strmeti, ko se rušijo snežni plazovi.«

Lenčka se je v njegovo otroško veselost in dokčutila, da je vkljub bratstvu daleč od nje, da more razumeti.

Lenčka, nocoj pride tvoja sreča.«

Odkimala je.

»Ah, ne vem... Človek misli, da je že čisto prinej, pa se moti včasih.«

»Pusti žalost! Če že srečna ne boš, na večno nesrečna tudi ne. S tem se tolaži!«

Že dopoldne so se začeli zbirati svatje in tete.

18

Pili so in kramljali med sabo v malce slovesnem tonu. Počasi so se rahlo napili in začeli govoriti v različnih jezikih.

»Nevesta je lepa. Take ne pomnim že dolgo!« je hvalil starejši svat.

»Pa fant je tudi čeden po postavi. Oči ima, da bi zid s pogledom predrl. Samo drugače...«, je vedela teta in namigavala. Nekatere izkušene ženice so se spravile okoli Lenčke in jo obsipavale z našerti, ki so izhajali iz vere v vraže in čarovnije. Lenčka je napol poslušala in se napravljala.

Janez ni imel nobenih sorodnikov. Povabil je le nekaj fantov in dve starejši ženski. Po nevesto je prišel v zgodnjem popoldnevju, ker se mu je strašno mudilo.

Dekan Jakob Gietler se je potrudil in dospel vkljub slabih poti na Gore, ker so tako hoteli. Zanj se je priteplo še več radovednih zjal.

Ko je stala na pragu, se je polastila Lenčke slabost in trudnost. Ko so odigrali godci slovo, je morala stopiti s praga in kreniti proti cerkvi. Šla je skoro nerada. Svatje so noreli in uganjali burke, ker so bili pijani. Janez je bil slovesno resen in čudovito lep v črni obleki. Boleče poteze so dajale obrazu še posebno zanimivost. Lenčka je opazila, kako je lep, a je ni ganilo. Slutnje ji niso dale miru...

Zvonovi svetogorski so slovesno zadoneli čez bele gore in bregove.

»Naj vedo vsi, da se naša Lenčka moži!« se je gnal Lojze in bil z zvonovi. Opojnost je udarjala iz njega, ki ni bila žalost in ne veselje.

Ženin in nevesta sta zrla v oltar. Janez je mislil še vedno, da bo prenesel bližino njegovo, pa ga je že ob prvem pogledu začelo tresti in zebsti. Lenčko je objel obup in nehote ji je padla v glavo Pavletova obdolžitev:

»Tat je, cerkveni tat!... Ubijalec očetov.«

Oba sta upirala zabodeno oči v svečnike, da se ne bi našla njuna pogleda.

»Da bi minilo skoraj!« sta že lela, a kratek nagon dekanov se je zdel neskončno dolg. Njegove izbrane besede so ju bičale.

Pri vratih je slonel Pavle in jokal...

Po cerkvi je šel rahel šepet:

»Kako sta lepa!«

»Kako sta srečna!«

Župnik je nagovoril ženina:

»... Reci: da!«

»Zdaj!« je vpilo v njem. Zahlastal je za besedo in sunil s silo iz sebe:

»Da!«

V Lenčkini glavi se je zavrhnilo. Pogled se je odtrgal iz oči in skočil na Janeza: roka se mu je tresla kakor šiba na vodi, obraz mu je bledel in težke znojne kaplje so mu polzele po licu...

V Lenčkini duši je zakričalo. V možganih jo je udarilo, da se je onesvestila in se zgrudila kakor mrtva...

Po cerkvi je šlo trenje, duše je spreletel mraz...

Janez je stal okoren in trd kakor iz žice in se ni pripognil, da bi nevesto pobral.

Dekanu, sivemu očetovskemu starcu, se je potemnilo čelo. Stopil je s pred oltarja in se sklonil k Lenčki. Šele tedaj so se zganili svatje in tete.

Cerkv pa je trepetala v strahu. Tu in tam se je slišalo ihtenje, polglasno vpitje in vzduhanje.

Odleglo ji je in je vstala.

»Ti je še slabo, Lenčka!« jo je dramil skrbni dekanov glas.

»Ne več. Le sanja se mi...«

Po cerkvi se je stisnilo, da bi slišal bitje srca.

»Kaj se ti je sanjalo?«

Janez je nemel in padal v sebi ves zgreznen in prepaden.

»Sanjalo se mi je, da... Boga sem videla... V beli obleki... Monštrance ni bilo...«

»Joj!« se je utrgalo v cerkvi. »Bledje se ji...«

(Dalej sledi.)

Abesinija bo preskrbovala Italijo z mesom

Od Italijanov zasedeno abesinsko ozemlje bo za Italijo največjega pomena glede preskrbe z mesom. Ogromno je bogastvo Abesinije z ozirom na živilo in je dana možnost, da bodo Italijani tamkaj lahko zaredili vse vrste rogate evropske živine. Če bo enkrat naša goveja živila vplnjena v abesinske pokrajine, bodo mesne zaloge Italije neizčrpne in ne bo več navezana na uvoz govede iz drugih držav. Italijani so že izdelali načrte za zgradbo velikih klavnic v Addis Abebi, v Dessie, Makale in v Harrarju! Meso bodo spravljali v zmrzljinem stanju v obe luki v Masavi in Modagisciju, odkoder ga bodo vozile ladje s hladilnimi napravami v Italijo. V najkrajšem času bo Italija novo uredila predelavo abesinskih govejih kož, ki so in bodo eden najbolj važnih predmetov za izvoz. Abesinija bo dajala Italiji tudi dovolj drobnice. Zaenkrat so Italijani v zasedenem ozemlju tako daleč, da preskrbujejo svoje čete v Abesiniji z abesinskimi mesom.

Krog edine abesinske železnaice.

Uprava francoske železniške družbe, ki je lastnica železniške države, proge iz Addis Abebe v Džibuti, je doslej odklonila vsak prevoz italijanskih čet na tej progi. Železniška uprava dovoljuje samo prevoze materijala. Za te prevoze pobira zelo dragi voznino, ki jo je treba plačati vnaprej. V enem tednu so Italijani plačali nad pol milijona frankov voznine, prava dva dneva tega tedna pa že okrog 100.000 frankov. Železniška uprava dovoljuje Italijan oborženo spremstvo prevoz sam do Direvave. Italijani s svoje strani pa so uvedli zelo visoke izvozne carine. Pobirajo jih v Direvavi. Vsled teh carin je ogrožena prehrana v Džibutiju (pričasti v francoski Somaliji). Mesto je doslej nabavljalo živež povrtno in sadje večinoma iz Abesinije.

SLUŽBE:

En hlapec in ena dekla, vajena vsega kmetijskega dela, poštena, se sprejmeta takoj. Ponudbe na Ogrizek M., Dobernež, p. Slovenske Konjice. 699

Sprejmem zdravega močnega fanta iz dobre kmečke hiše v učenje. Ponudbe na Grobušek Franc, mesar in prekajevalec, Brežice ob Savi. 697

Deklico, pridno in pošteno, iz boljše hiše, z najmanj dvema meščanskima šolama, ki ima res veselje se izučiti modistovske obrti, sprejmem. Ponudbe na: Grobušek Vera, modistinja, Brežice ob Savi. 697

POSESTVA:

Travnik 4 orale v Slivnici pri Mariboru, pri cerkvi in drž. cesti, se proda, eventualno se odda košnja. Vprašati: Adalbert Gusel, Maribor, Aleksandrova cesta. 679

Hišica s trafiko, branjarijo, vrtom za stavbo, pri parku na prodaj za 32.000 Din. Obrežna cesta, Celje. 698

Prodam hišo z njivo in vrtom v Jarenini tik okrajne ceste, blizu cerkve, pol ure od postaje Pesnica. Sposobna za obrtnika, železničarja, vokojenca. Cena 35.000 Din. Natančnejše pozivede pri: Kosedler Franc, Jarenina 17. 701

V najem se da mlin na dva tečaja ali se pa proda. 702

RAZNO:

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpoložljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 703

Vodne turbine po izredno nizkih cenah nudi Tehnična pisarna, Ljubljana, Pražakovova ulica 8. Zahtevajte brezplačne ponudbe. 704

Hranilne knjižice vseh posojilnic in bank kupimo. Gotovina takoj. Bančno kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3 D v znamkah. 665

Kose, najboljše, garantirane, brusne kamne, srpe, poljedelsko orodje, železnino in špererijo, kupujte pri Jos. Jagodiču, Celje, Glavni trg 14 — Gubčeva ulica 2. 661

Pozor: pevska društva, šole in cerkve! Harmonije od 2000 Din, pianine od 9000 Din dobavila Ivan Kacin, Domžale-Ljubljana. Sprejemajo se popravila in uglašenje cerkvenih orgel. Zaloga materijala. Prodaja se tudi na mesečne obroke. Zahtevajte cenik! 542

Cement, strešno opeko, kose, koruzo, moko, spicerijsko in manufakturno blago nudi najugodnejše trgovina Zdolšek, Sv. Jurij ob južni železnici. 686

Domača pijača, dobro in zdravo, si naredite sami z esenco Mostin, ki jo dobite pri Kanc-Wolfram, Maribor, Gosposka 33. 525

za mesec junij

kipe in slike Srca Jezusovega, razna premišljavanja za junijске pobožnosti in največjo izbiro molitvenikov in rožnih vencev najdete v prodajalni

TISKARNE SV. CIRILA V PTUJU,
Slovenski trg 7.

Za veliko Celje si je manufakturana trgovina **Franc Dobovičnik v Celju** nabavila za spomlad in poletje ogromne množine vseh najrazličnejših vrst sukna in sploh vsega blaga za obleke od najcenejše do najfinje kvalitete. Vse to novo blago se prodaja po brezkonkurenčnih, najnižjih cenah. Vsak, ki pride v Celje, naj si ogleda to novo preurejeno, veliko trgovino. **Evo dokaze:** 4 m sportnega sukna za fantovske obleke Din 52.—, 3 m špricštofa za sportne moške obleke Din 75.—, 3 m ševiotkamgarna za moške obleke ali ženski kostum Din 90.—, 3 m lepega vzorčastega sukna za moške obleke Din 120.—, 3 m modnega športsukna za moške športobleke Din 165.—, 3 m modnega temno, vzorčastega sukna za moško obleko Din 195.—, 3 m finega volnenega kamgarna, modni vzorci v vseh barvah Din 300.—, 4 m oksforda ali belega platna za Din 20.—. Za neveste za celo obleko od Din 100.— naprej. Šivane odeje in moške obleke iz lastne tovarne najcenejše. Priporoča se Vam za nakup blaga za moške in ženske obleke znana tvrdka

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15.
katera Vam jamči za pošteno mero, najnižjo ceno in za dobro kakovost.

Za pomlad!**Ostanki**

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristnobarvni, »Paket serija S«, vsebina 15—21 m primo oxfordov, touringtonov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanje 3 m, dalje »Paket Serija S/o« isto tako 15—21 m za ženske pralne obleke, dečeve (Dirndl) v najlepših barvah, predpasniki itd. Vsak paket poštnine prosto samo Din 107.—. Za isto ceno »Paket serija P«, vsebina 15—20 m platno, posteljnina, žensko, moško in namizno perilo barvasto, ter »Paket serija P/I« 10—15 m istega najfinješega belega blaga. Neprimerno . vzamem nazaj in zamenjam. Dajte najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vzorci brezplačno.

,KOSMOS“
razpošiljalnica ostankov
MARIBOR, Dvořákovova
cesta 1. 1003

Oglasí

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Singer šivalni stroj, okrogel čolniček, proda po ceni: Roter, Maribor, Pobreška cesta 9. 700

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Ackermannov naslednik A. Kindl v Ptaju. 264

**Ob Slomšekovih
praznikih**

ne pozabite ogledati
izložbo in zaloge

**oblek,
klobukov,
perila,
čevljev
i. t. d.**

Ogled zaloge za nakup neobvezen.

CENIK IN VZORCI ZASTONJ**Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49**

telefon 23—58.

Najmodernejše urejen za operacije. Oskrba I. razreda 120 Din, II. razreda 80 Din dnevno. Enotna cena za operacijo (slepiča, golše, kile) in oskrbo 10 dni 2500 Din, uradniki 2200 Din. Hranilne knjižice se vzemajo v račun. — Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 51

Birmanske ure

Reklamna cena!

Din 37.50 naprej

DIMEC ANTON, CELJE, Dečkov trg štev. 2.

Krapinske toplice

Izredni uspehi zdravljenja revmatizma, protina, iščasa, ženskih bolezni itd. Radioaktivne terme in blato 43°C. Sezona od sredine aprila do sredine oktobra. Znižane cene, znatni popusti za čas pred in po sezoni. Pavšalno zdravljenje. Železniška postaja Zabok-Krapinske Toplice, od tam zveza z avtobusom. Brezplačen železniški povratek. Zahtevajte prospekt!

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Veljaven od 15. maja 1936.

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Za birmo!

žepne ure . . . . . Din 35.-
Anker ure Din 50.-, 90.- 140.-
zapestne ure . . . . . Din 95.-
zlate ročne ure . . . . . Din 230.-
budilke . . . . . Din 45.-
kuhinjske ure . . . . . Din 80.-
poročne prstane, 14 kar. zlato,
komad . . . . . Din 70.-

M. ILGERJEV SIN
urar — juvelir

Maribor, Gosposka ulica 15.
Olajšani plačilni pogoji. — Cenik
brezplačno. 564

Za mesec junij

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo

cm	20	30	32	35	40
Din	20.- 55.-	30.- 35.-	37.- 40.-	48.- 55.-	

cm 50 55 65 75 90 100

Din 70.- 100.- 155.- 300.- 310.- 1720.- 2150.-

Srce Jezusovo z razpetimi rokami

cm 22 25 30 40

Din 100.- 120.- 160.- 280.-

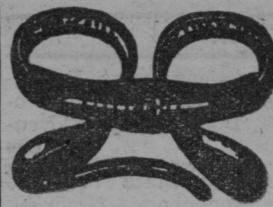
Pri naročilu napišite velikost in ceno.

Priporočamo se za naročila!

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Ustanovljena leta 1904.

Točna in solidna
postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti
visečim trebuhom, po-
tujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijeve
nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge
in roke, korzete, bergle, podloge za plake noge,
suspenzorije in vse aparate proti telesnim
poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po-
lo nizkih cenah.

Fr. Podgoršeka naslednik:

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7

Pismena naročila se izvršujejo točno ter po-
šiljajo po povzetju. 433

Inserirajte!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

V lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti **najugodnejšemu** obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI

167
V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.